Zteč

ČÍSLO 7 · ROČNÍK I.

23. PROSINCE 1942

CENA K 1·50

LIST NOVÉ GENERACE

POD OCHRANOU ŘÍŠE

PROBUZENÍ MLÁDEŽE

Prosadit novou věc znamenalo vždy neúprosný zápas s lidmi, kteří chránili staré věci — a to jenom proto, aby se jim pohodlně žilo a aby si nemuseli zvykat na věci nové. S hlediska celkové situace v české mládeži byl letošní rok předzvěstí velikého zápasu o její přesvědčení a její duši a nesporně byl rokem jejího probuzení. Když děláme společnou bilanci, ve které shrnujeme všechno od a až do zet, co se v naší mládeži za rok 1942 událo, docházíme k závěru, že se tu již vykonalo nesmírně veliké a krásné budovatelské dílo.

Ještě na počátku letoška se zdálo, že tu není nikdo, kdo by zadržel mladou českou generaci před otřásajícím pádem do hlubin propasti. Mládež tu stála slabá, roztříštěná, bez odhodlání a bez cíle. Jenom občas se v ní objevovali jedinci, kteří ji chtěli pozvednout, ale to buď bez výsledku, nebo s výsledkem malým. Nikdo se v národě nestaral o to, jak mladí lidé vyhlížejí. Dokonce se našli lidé, zrádci české národní věci a přisluhovači emigrované korupčnické sebranky, kteří si nad stavem v naší mládeži mnuli ruce.

Je třeba se uhodit do čela, aby se poznalo, jací duševní hlupáci a mlčící polické sfingy si hráli s osudy, existencemi a s celou budoucností mladých. Chvíle trvalého rozhodování nadcházejí. Musí se stát již naplno na půdě skutečnosti, na půdě Říše a národa.

Ještě na začátku letošního roku tón životu české mládeže udávala dvě hnutí: jedno chtělo mládež svést k malosti, aby tak snáze mohla prospat tuto velkou dobu: k stavění sněhuláků, vydávání bezcenných propagačních letáků a pohlednic, a druhé si neodpovědně hrálo na vyvoleného spasitele české mládeže.

Jako hvězda zazářila české mládeži naděje, když zastupující říšský protektor Reinhard Heydrich, později zákeřně zavražděný Londýnem najatými vrahy, spolu s novou protektorátní vládou se začali jejím problémem zabývat.

Říše nechtěla před svými zraky vidět rozkládající se mladou českou generaci. Vznikl centrální úřad, Kuratorium pro výchovu mládeže, který se začal hned rázně starat o všechny záležitosti mladých, a jenž dostal za úkol připravit povinnou službu české mládeže.

Měsíc červen, tak jako byl smutný a takřka tragický pro český národ úmrtím zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha, byl i důležitý oním osudným přelomem, kdy česká mládež po prvé v dějinách svého národa byla uznána jako pravoplatná složka a kdy se dostalo trvalého zabezpečení její budoucnosti vybudováním jejího úřadu. Tento čin rozťal gordický uzel celého problému.

V této gigantické revoluci, která nastolaje nový národní a sociální řád na celém světě, není místa pro netečné, a jak bylo jasně vyřčeno, jsou jenom přátelé a nepřátelé. Buď se jde s revolucí nebo proti ní. Každý záškodník ovšem může očekávat, že jej smete a nelítostně zničí. Tato revoluce postavila práci proti zlatu, lásku, kamarádství a obětavou svépomoc proti mamonu a vydírání. A proti této spravedlivé revoluci byla vyvolána Židy, kapitalisty a bolševiky, znásilňovateli všeho lidsky krásného a zdravého, válka. Největší válka v dějinách světa vůbec, která zavanula jako vichřice do všech jeho koutů.

A česká mládež, jejímž mluvčím se stalo Kuratorium, dostala za povinnost zapojit se aktivně do této revoluce. Vnitřně i svým vnějškem. Tuto povinnost ještě utvrzovala skutečnost, že byla složkou národa, který se vrátil do Velkoněmecké říše, aby v ní nalezl opět své místo, dějinami určené. A Velkoněmecká říše stojí v čele této revoluce a její zbraně zjednávají revoluci největší respekt. Česká mládež spořádaně nastoupila k naplnění této povinnosti. Proto byli vychováni první instruktoři, kteří také podnikli cestu naší velikou Říší, která se nám, Čechům, stala nejen státem, ale i širší vlastí.

V české mládeži nastal letos nový život, který bude pokračovat a rozšiřovat se, aby přivedl konečně na správné místo i ostatní složky národa. Česká mládež na prahu nového a významného roku může pohlédnout se zadostiučiněním zpět. Zápas o prosazení nového myšlení v národě zahájila tím, když započala uvnitř svých řad boj s neřestí, zlem a duševní malostí.

Česká mládež konečně také nachází ono východisko ze slepé uličky, přiznává se k Velkoněmecku a rovněž nachází správné a zavazující pojítko k mládeži bratrského národa německého: víru ve společného Vůdce Adolfa Hitlera.

František Smrček

Německý mušketýr stojí i letos o vánočních svátcích pevně na stráži, jak v zasněžených dálavách sovětského Ruska, či západu, nebo v plačitých pouštích Afriky. Stojí na stráži pro celou Evropu. Můžeme se na něj spolehnout, že nezakolísá a že celé Evropě vybojuje mír. Vzpomeňme o letošních vánocích na tuto statečné vojáky, až budeme u své rodiny slavit tyto svátky radosti a rodinného štěstí. Foto PK

VÁNOCE 1942

Rok 1942 se chýlí ke svému konci. Nastávají vánoce, již čtvrté našeho života v rámci Velkoněmecké říše a mohutném revolučním dění, jež vtiskuje svoji charakteristickou pečeť evropskému uspořádání a světovému vývoji. Již čtvrté vánoce, které jako všechny předešlé prožíváme v klidu, v kruhu svých nejbližších a známých. Kolik národů v Evropě nebo i na celém světě může se pochlubiti takovouto skutečností? Nikdo z našich otců, bratrů nebo příbuzných nemusí se zbraní v ruce chrániti konsolidující se Evropu před nepřítelem, ať již na východě, v Africe nebo kdekoliv jinde. A komu musíme býti za to vděčni? Jedině německému a spojeneckému vojáku, který za zimního období, po jedinečných vítězných taženích, úspěšně vzdoruje zoufale, ale marně útočícímu nepříteli.

To se týká zejména východní fronty, kde současný vývoj rychle rozptýlil iluse Angličanů a Severoameričanů při zahájení sovětské zimní ofensivy. Vojska evropské pevniny nejen že vítězně čelí náporu bolševických armád, zatarasila všude místní sovětské vlomy a vyrovnala je, ale svými protiútoky, jež trvají bezmála již tři neděle na středním úseku fronty mezi Toropcem a Kalininem a v prostoru Ilmenského jezera a v jižní části velkého ohbí řeky Donu, zmařila výsledky bezohledného sovětského nasazení lidských sil a cenného válečného materiálu a vyrvala bolševikům i části oblasti, jež tito drželi ještě před začátkem zimy. Právě v těchto dnech musely několikrát za sebou přiznati úřední sovětské zprávy, že bolševická vojska byla stažena zpět a že bylo provedeno „přeskupení sil". Pro sovětské vrchní velitelství to muselo být hořkým poznáním, že ani se svým přirozeným spojencem, ruskou zimou, není s to dosáhnouti významnějšího úspěchu.

Letošní sovětská zimní ofensiva, která byla nasazena na stejných místech jako vloni, měla až dosud také stejný osud a jak dokazuje současný průběh, skončí opět katastrofálním fiaskem. Nyní je situace na východní frontě charakterisována mocnými protiútoky německých vojenských svazů, jejichž úspěch musel být doznán i se strany nepřátel. Posuzujeme-li celkovou vojenskou situaci na počátku zimy, tu lze oprávněně mluviti nejen o nezdaru sovětského vojenského úsilí, ale i o skutečnosti, že nezdar sovětské strategie je pouze částečným zjevem celkového neúspěchu anglo-severoamericko-bolševické společné strategie. Negativní výsledek velké sovětské ofensivy odpovídá v každém ohledu neúspěchům anglo-severoamerických operací v severní Africe. Dnes již můžeme tvrditi, s ohledem na současnou situaci, že velké plány Severoameričanů a Britů s africkým bojištěm naprosto ztroskotaly. Tento úsudek má své oprávnění, a to zejména tehdy, jestliže si vzpomeneme na samotným Churchillem proklamované cíle při zahájení anglo-severoamerických akcí v Africe. Operace anglo-severoamerické a sovětské měly zřejmě jednotný plán. Akce na východní frontě byly nejenom strategicky, ale i časově navzájem pečlivě sladěny.

Jak již několikrát, tak i při přepadu francouzských držav v severní Africe prohlásil blamovaný prorok Churchill za cíl akce „spojenců" vyhnání mocností Osy ze severní Afriky, aby tak byla získána základna pro ovládnutí Středozemního moře k útoku na severní oblasti středomořské. Sovětské útoky na východě měly v tomto plánu za úkol vázat německé síly a zabránit tak zesílení oddílů mocností Osy v Africe a na pobřeží Středozemního moře. — Srovnáme-li nyní skutečnou vojenskou situaci s nepřátelskými plány, pak musíme konstatovati, že o nějakém vyhnání mocností Osy z Afriky nemůže býti ani řeči a že naopak oddíly německé a italské pancéřové armády mají toho

času pevnější a strategicky výhodnější posice. Angličanům se sice podařilo odstranit přímé ohrožení Egypta, avšak na druhé straně mohl zatím generál polní maršál Rommel zaujmout v pozoruhodné síle a s intaktním jádrem své pancéřové armády posice u Velké Syrty, které postavily Brity před úkoly, jež zřejmě nejsou snadnější, než zdolání posice u El Alameinu. Kdežto tehdy se dál britský přísun z nejkratší vzdálenosti, museji se dnes Angličané vypořádat se všemi nezbytnými obtížemi, jež přináší s sebou zásobování přes rozlehlé poušťové oblasti. Tato okolnost byla již jedenkrát příčinou jejich zkázy a nutí je teď na základě trpce získaných poznatků k zdlouhavým přípravám, což znamená ztrátu času, jenž tak přichází vhod armádě mocností Osy, která má nyní velkou výhodu kratších přísunových linií plně na své straně.

V Tunisku, i po svedení vítězných bojů s anglo-severoamerickými oddíly u Tebourby, je vývoj stále ještě v proudu, jehož zřetelným znakem je však německá iniciativa. I samotný Londýn musel přiznati ve svém komentáři k vojenské situaci na severoafrickém bojišti, že vojska mocností Osy rozšiřují svá obsazená a dobytá území. I zde se plnou vahou projevují všechny výhody, jež skýtá možnost operovati na vnitřní linii, kterou zaujímají mocnosti Osy v Tunisku. — Tak vyhlíží, v hrubých rysech načrtnuta, vojenská situace ke konci roku 1942 a na prahu letošních vánoc. Za to, že tyto vánoce můžeme stráviti v klidu a ve svých domovech, a že nemusíme vzpomínati na své blízké, kteří by stáli daleko od nás se zbraní v ruce, za to děkujeme rozhodnutí Říše a jejím statečným vojákům, kteří se svými spojenci stojí všude pevně a nezlomně ve víře v konečné vítězství, jež přinese nejenom jim, ale i nám, již pracujeme pro bojující frontu, zaslouženou odměnu.

Luboš Eisner.

Kulturní odkazy jako ukazovatelé doby

Dosažení vysokého kulturního horizontu dovoluje pohodlné žíti ze získaných statků a vyrůstá pak otázka, proč se dále namáhat, když kulturní hodnoty jsou v hojné míře k disposici a skýtají možnost zcela kulturní požadavky ukojiti. Takové zásady, rodící se v dobách vysoké kulturní úrovně, vedou k úpadku kultury, která se přežívá, protože není dále vedena k novým horizontům. Dědictvím zůstane jen málo nadměrných hodnot, ostatní upadnou v zapomnění času.

Srovnáváme-li některá údobí dějin, vedených tou kterou velkou vůdčí myšlenkou, které vytvořily po gigantickém vzepětí díla nesmrtelná a klasická, a kulturní hodnoty vytvořené v posledních sto letech, nejsme zcela uspokojeni. Nevidíme novou dobu jako ucelenou epochu, která spjata vedoucí myšlenkou, spěje na vyšší kulturní niveau.

Antická kultura, vedená myšlenkou všeřídícího náboženského kultu, vytvořila díla vskutku nesmrtelná.

Od poloviny XIII. stol. do konce stol. XV. se projevilo duševní bohatství evropského západu v nových životních názorech a dalo vznik imposantní gotice, která za podpory všech přinesla monumentální výtvory a rozšířila se do ostatní Evropy.

Na počátku XV. stol. na italském jihu strhává proud nových idejí roušku středověkých názorů k prospěchu veřejného blaha. Rodí se renesance, obrození Italie a celého světa.

Světového významu došla také éra silného baroka. Je obrazem společného boje rostoucí šlechty a církve katolické proti reformaci.

Tato a jiná dějinná období zanechávají odkazy neobyčejné jednolitosti a působivosti. Není ale spojovací myšlenky, kterou by měla být scelena v jeden celek poslední doba. Můžeme však zjistiti příčinu této duchovní roztříštěnosti. Důvodem toho, že tvorba moderního lidstva na poli kulturním činí dojem volné směsi pestrých střepin, vhodných pro kaleidoskop a nikoliv pevně stmelené rozměrné mosaiky, jak tomu bylo u velkých tvůrčích epoch, je okolnost, že zde nebyla myšlenka, základní dogma a podstata strhující víry. Byli to ale židé, kteří působili svým rozkladným vlivem prostřednictvím svobodozednářských lóží, společnostmi zednářských přidavačů v Rotary klubech a silou sedmé velmoci — úplatného tisku, — aby výtvory arijských geniů se navzájem potíraly. Síly kulturních pracovníků se nesměly spojit, aby byla vybudována velká kulturní pyramida, ale ve třenicích se musily vybít. Také zde bylo platným heslo: „Divide et impera — rozděl a panuj" a rozbitý evropský kontinent se nemohl osvoboditi od místních řevnivostí a nastoupiti cestu k jednotnému činu, dokud nepřišel Genius, který přinesl sjednocující myšlenku a odstranil rozkladný vliv židů. Národní socialismus Adolfa Hitlera je konečně po planých letech ideou, jež zažehne v evropských umělcích zářivý plamen velké tvůrčí síly.

Arch. Sochr.

Zteč

LIST NOVÉ GENERACE

VYDAVATEL KURATORIUM PRO VÝCHOVU MLÁDEŽE V ČECHÁCH A NA MORAVĚ ● MAJITEL A NAKLADATEL MELANTRICH A. S., PRAHA ● TISKEM TÉHOŽ ZÁVODU ● ODPOVĚDNÝ REDAKTOR VLADIMÍR DEJMEK ● REDAKCE PRAHA III., MALÝ FÜRSTENBERGSKÝ PALÁC, VALDŠTÝNSKÁ 12 ● ADMINISTRACE PRAHA II., VÁCLAVSKÉ NÁMĚSTÍ 36, TEL. 21451 ● ČTVRTLETNÍ PŘEDPLATNÉ K 9.— (VČETNĚ DORUČNÉHO K 0.35) ● CENA LISTU ROZUMÍ SE FRANKO TISKÁRNA ● NOVINOVÁ SAZBA POVOLENA ŘEDITELSTVÍM POŠT V PRAZE Č. 233.416/IIIa 1942 ● DOHLEDACÍ ÚŘAD PRAHA 25

Důkaz správného myšlení českých dělníků

Kancelář státního presidenta dr. Emila Háchy dostala krásný dopis mladého českého dělníka z Říše, který je nejlepším důkazem o smýšlení a názorech mladých lidí, uvedených do pracovního procesu v Říši. Je to důkaz, který jistě zalepí ústa všem těm šeptalům, kteří se snaží rozšiřovat zprávy o nespokojenosti českých lidí, zařazených v Říši. Otiskujeme dopis v plném znění.

Vysoce vážený pane státní presidente!

Prosíme Vás snažně, abyste přijal od nás mladých dělníků trochu té chudé lásky, kterou Vám nemůžeme jinak vyjádřit, jen tak, jak naše srdce cítí a neohrabaná ruka dovede napsat. My, mladí dělníci, děkujeme Vám, náš milý pane presidente, za vše, co podnikáte se svou vládou pro svůj národ. Předně, zařadil jste nás svojí moudrostí a politicko-hospodářskou prozíravostí do rámce a ochrany Velkoněmecké říše a včlenil nás do pracovního procesu. Již nemusíme nedůstojně a poníženě prosit pány zaměstnavatele a politické kořistníky o protekci na tu nejhorší práci. Poskytli jste nám sociální pracovní ochrany a my, bývalí nezaměstnaní dělníci, jsme Vám, pane presidente, hodně vděční. Jen my, kteří jsme museli prodělat krisi v plném rozsahu, dovedeme ocenit vše, co pro nás v tak těžké době konáte a o nás se staráte. Již nikdo nebude nám spílat lenochů a vyžíračů republiky, dnes máme práci a zdravé ruce i rozum a chceme se všestranně přičinit zde v Říši o to, abychom svou pílí a věrností, poctivostí získali důvěry a cti našemu českému národu i Vám, pane státní presidente, abyste se nemusel stydět za nehodné syny národa, kteří nedbají vašich otcovských rad a přinášejí na Vaši šedivou, ustaranou hlavu jen hanu a ponížení. Přejeme Vám, pane státní presidente, mnoho zdraví a dlouhého věku, abyste ve zdraví a plné duševní svěžesti řídil osudy našeho národa ještě dlouhá léta. My Vám slibujeme poslušnost a věrnost a jen prosíme, abyste nás, malé, chránil před kořistnictvím těch, kteří nechtějí uznat přítomnost doby a situace.

Dne 29. října 1942.

S hlubokou úctou Vám oddaný
Cejnek Jan,
Rosenthal bei Brüx,
Lager S. T. W. No 33, Zimmer 7.
(Sudetenland.)

Národ a židovská otázka

Ve Vůdcově díle »Mein Kampf« čteme větu, která se stala vyznáním každého slušného člověka: »Tím, že se bráním Židovi, bojuji za dílo Páně.«

Cítili jsme to v sobě dávno. Byli nenáviděni pro sprostou podlézavost a dotěrnost. Jak se dovedli svatouškovsky stavět do očí, a co pak vyváděli po straně! Těmito cestami se vtírali do lidské společnosti a zapouštěli do ní své kořínky, aby ji mohli vyssát a zničit.

Vítězná nacionálně socialistická revoluce učinila tomuto nebezpečí přítrž. Podvědomě cítěný odpor propukl v bouři. Povstalo ohromné společenství lidí stejného původu, spjaté společnou řečí, spolužitím desítek a desítek generací, které tvořily na téže půdě, byly spojeny jediným názorem na svět, život a člověka, generací, jež z ducha i duše vydávaly plody kultury. Promluvil národ.

Vědomí pradávného společného původu, hlas krve, je neutlumitelný. A to je také nejtypičtější znak národní pospolitosti. Je to znak vnitřní, neprojevený, nýbrž procítěný. Toto vědomí je posilováno společným životem předků v průběhu staletí Dějiny, toť obraz dosavadního bytí a bezpečný ukazovatel cesty do budoucnosti. I našemu národu ukazují, kde je cíl a smysl jeho snažení: je to veliká Říše, poskytující tomuto prostoru ochranu a možnost tvůrčí výstavby uvnitř tohoto nadnárodního celku.

Za těchto okolností se vyvíjel další podstatný znak národa — kultura. Pramení přímo z něho, z jeho sil, je s ním nerozlučně spjata. Nositelem kultury není tedy pomyslné, internacionální »lidství«, nýbrž duše národa. Její velikost se projevuje v geniu, jehož dílo je zářivým vzorem ostatním. Goethe a Beethoven by nikdy nevytvořili tak mohutná díla, kdyby nebyli příslušníky arijského národa. Genius národa a internacionalista jsou pojmy vzájemně cizí. Naproti těmto příkladům existují však národy, kteří jsou kulturní tvorby neschopni (Židé, cikáni, rasově porušené národy).

Národ je pevně spjat s půdou a prostorem. Člověk půdu přetváří a ona naopak působí na jeho povahu, vyžadujíc od něho věrnost a víru v jeho poslání. A příslušníky národa pojí pevné vnější pouto, řeč, jež dává formu myšlení a cítění lidské bytosti.

Na tyto věčné hodnoty podnikl Žid záludný útok. Žlutá hvězda, rozsetá po světě, varovně označuje před lidským parasitem, rasově cizím indogermánskému člověku. Boj proti Židovstvu není veden s hlediska náboženského. To je teprve druhotná otázka. Kořen leží v rase. Krev Žida je nám cizí, ačkoliv se během staletí promísila s krví téměř všech národů. Nemají společných dějin, zato strašnou politickou vůli. Byli zbaveni půdy, stali se národem bezzemků. Rozlezli se do celého světa, leč nepřilnuli znovu k půdě a ona je také nepřijala. Zůstali jí cizí, chladní vůči jejímu hlasu, neboť mluvila jinak, než mohl procítit předoasijský a orientální rasový prvek jejich bytosti. Krev byla zkažena, půda je odpuzovala, a proto nevytvořili ani vlastní kulturu. Vzpomínáte na ty »české« Židy? — Jejich síť obestírala a zachycovala zdroje životních sil národa, zejména v hospodářství. Tím se jim dostalo bytí a nebytí lidu pevně do rukou. Odtud se šíří rozklad i do kultury. Věda mluvila o zániku západního světa. Žid chystal smrtící úder ....

V hodině dvanácté se evropský člověk vzchopil a vzbouřil proti tomuto cizopasníku. Odvrhl jej a vrátil se sám k sobě, uposlechnuv hlasu své krve. Dnešní boj je svatou válkou indogermánského člověka a zároveň očistnou obětí od židovsko-kapitalistické hlízy.

Jiří Benda.

HLAS MLÁDEŽE

Mladí »filosofové«. Přílišné rozjímání se pro mladé lidi, zvláště pro chlapce nehodí. Hlavně se nevyplácí rozjímat o věcech, na které nestačí mnohdy ani dospělí lidé. Slyšeli jsme nedávno dva mladé muže, jak si důležitě vykládali o bojištích v Africe a na Kavkaze a při tom tak učeně házeli strategickými pojmy, že by se z toho i vojákovi zatočila hlava. Bylo patrno, že se domnívají rozumět i tak složité věci, jako je vývoj situace na bojištích. Jejich válečnická filosofie dosahuje často mezí hlouposti a vůbec našim mladým lidem nesluší. Jejich starostí by spíše měl být rozvoj české mládeže, vždyť v tom bude spočívat jejich budoucnost. Zdá se však, že určitá část našich mladých lidí potřebuje opravdu pevné výchovy zcela od základu.

Jsou plošiny jen pro nás? Dopravní řád Městských podniků pražských hlásá, že cestující obecenstvo se nemá zdržovat na plošinách a ztěžovat vstup novým cestujícím do vozu. Tento předpis známe všichni a jistě ho znají i ti chlapci, kteří jeli před několika dny na jedné z nejživějších pražských tříd a s velikou radostí používali plošiny jako vyhlídkového vozu. Je sice krásné dívat se na pouliční ruch, ale je také naší povinností uvolnit plošinu, zvláště, když do vozu zrovna vstupuje starší paní, obtížená balíky. Stalo se, že se musila prodírat lesem těl několika hochů, kteří ani po výzvě průvodčího nevyklidili svá místa. Předpokládáme, že tento zjev není zjevem hromadným, neboť to by svědčilo o tom, že naši hoši nejen nemají pojem o slušnosti, ale také nedovedou uposlechnout rozkazu. A kázeň je základem veškeré výchovy, na to se nesmí zapomenout.

Viděli jsme. Dívky v kavárnách, že čtou náš časopis. Byli jsme překvapeni, neboť je známo, že naše dívky zatím mnoho zájmu o nový život české mládeže nejeví. A neviděli jsme to jednou, ale v několika kavárnách za sebou. Zteč četly i dívky, o kterých bychom na první pohled řekli, že by nikdy nemohly mít o nás zájem. A přece je rozdíl mezi pouhým prolistováním časopisu a mezi jeho četbou. A tyto dívky opravdu četly. Co z toho vyplývá? Že i mezi dívkami je skryto mnoho možností, které čekají na objevení. Až budou mladí lidé povinnou službu konat, pak, v přímém a neustálém styku s nimi, bude možno schopné dívky poznávat rychleji, než je tomu dnes.

Boj o mexickou naftu

-el. Když v březnu 1938 mexický president Lazaro Cardenas zbavil vyvlastňovacím zákonem zahraniční naftové společnosti jejich práv, znamenal tento krok pro iberskou část amerického kontinentu něco jako maják. Cardenasův zákrok měl totiž zásadní význam, neboť jím se Mexiko odvážilo dát signál národům, které se nalézaly v nebezpečí, že se stanou obětí angloseveroamerického imperialismu. S nebývalou dosud smělostí a odvážností vzepřelo se Mexiko dřímajícím silám, které byly až dosud zvyklé jen stále sloužit newyorskému Wallstreetu a londýnské City. Mexiko vzbudilo tehdy velké naděje v mnohém latinskoamerickém srdci, neboť na jeho dalším postoji více méně záleželo, zda celá iberská část americké pevniny odolá či neodolá dolarové a librové diplomacii a jejím hospodářsky nastrčeným politickým lákadlům.

V Mexiku, jež z geografického hlediska tvoří most mezi Severní a Jižní Amerikou, narážejí na sebe nejrozmanitější mocenské síly. Od severu jsou to tykadla severoamerického imperialismu, ztělesněného diplomacií dolaru, od severozápadu vnikala do Mexika diplomacie libry, tedy síla, jež je v přítomné době již sotva patrná. Cílem obou těchto sil je politické podmanění a hospodářské vykořisťování mexické půdy. Proti tomuto proudu přicházejí sem z jihu mohutnější ideje společných latinskoamerických snah o nezávislost a v poslední době se ve Střední a Jižní Americe silně zakořenily myšlenky španělské kulturní pospolitosti - »hispanity« - z nacionálního Španělska generála Franca.

Mexiko, jako samostatný stát, existuje od roku 1820, kdy se odtrhlo od Španělska. První léta jeho nezávislosti byla vyplněna válkami a krvavými spory mezi starousedlými španělskými rodinami a novou vládnoucí vrstvou. Chaotické poměry byly zvyšovány ještě všelijakými různicemi v obou nepřátelských táborech, při čemž si obě strany neuvědomily, že v tom okamžiku, kdy se odtrhlo od Španělska, dostalo se Mexiko do neúprosných kleští britsko-severoamerických zájmů. Nejprve měla jisté intervenční záměry v Mexiku Francie. Londýn vyjednával s Paříží a v říjnu 1823 se mu dostalo od Francie ujištění, že alespoň silou nebude v Americe intervenovate. Bezprostředně potě, v listopadu 1823, vydal Londýn prohlášení, že má v Latinské Americe zvláštní zájmy. Toto prohlášení přivodilo již v prosinci téhož roku slavnostní proklamaci Monroeovy doktríny, jež se obracela proti jakémukoli zasahování Evropy do amerických záležitostí a Ameriky do evropských otázek a vrcholila větou »Amerika Američanům«. Anglie však odmítla výklad této doktríny, v němž by byl obsažen zákaz kolonisace v Americe a v únoru 1825 uznala Mexiko v jeho republikánské státní formě, ale za tímto na venek velkorysým gestem stála hospodářská nutnost. Mexiko se stalo kolbištěm, na němž se pevninová linie Spojených států setkávala s námořní linií Velké Britannie. Do budoucna upřený pohled britského imperialistického myšlení směřoval k středoamerickým mořským úžinám, kde viděli Angličané bránu pro své spojení s východní Asií a Jižním mořem.

V následujících desítiletích, která nebyla pro mladý mexický stát právě nejlepší, neboť ztratil ve prospěch Severní Ameriky bohaté země Texas a Kalifornii, vstoupil do popředí politického života Mexika muž, který se zdál míti všechny předpoklady k tomu, aby v každém ohledu ozdravil svoji mexickou zemi. Byl to president Porfirio Diaz, jenž věnoval velkou pozornost finančnímu zlepšení a hospodářskému pokroku svého státu a po několika letech své vlády dosáhl toho, že mexický stát vykazoval přebytek příjmů, což byl zjev v Mexiku úplně neznámý. Snad by se generálu Porfiriu Diazovi podařilo zkonsolidovati úplně Mexiko a vstoupiti do dějin jako jeho pacifikátor, nebýti toho, že na prahu nového století byla objevena v jeho zemi nafta. A tak se tato země po druhé ve svých dějinách stala názorným příkladem toho, že přírodní bohatství neznamená pro slabou zemi mír a klid. Mexické zlato a stříbro přilákalo před 400 lety do Mexika Španěly, což mělo za následek tvrdou cizovládu a nevolnickou práci v dolech. Petrolej, který nyní počal tryskati ze země, přilákal dolarovou a librovou diplomacii, živil rostoucí svár třídních a rasových protikladů a za dlouhá léta vytvořil závislost na Novém Yorku a Londýně.

Mexiko, kde se setkávaly zájmy Angličanů a Severoameričanů, jejichž spory o naftu byly hnány často až na ostří nože, se stalo klasickou zemí nepokoje. Rasové rozpory, sociální nespokojenost a četné krvavé revoluce byly příčinou nesmírných zmatků a chaosů, zvyšovaným ještě anglickými a severoamerickými petrolejáři, kteří se od počátku desítiletí snažili všemožným způsobem vyrvati si nově objevené naftové poklady. Po celá desítiletí bylo Mexiko hřištěm nejrůznějších zájmů britských a severoamerických finančních magnátů. Stalo se klasickou zemí plutokratického vykořisťování, jevištěm rozhořčeného a bezohledně vedeného boje o naftu. Dějiny tohoto boje, jež nám poutavě líčí známý německý publicista Hugo Ritter ve své knize »Boj o naftu v Mexiku«, ukazují hlubokou tragiku Mexika, jemuž zeměpisná poloha a velké přírodní bohatství byly jen zřídka požehnáním a skoro vždy kletbou. Vylíčení těchto historických skutečností zdůrazňuje hrůzyplnou cestu země, která se chytila do smyčky mezinárodních naftových finančníků a marně se pak snažila zhostiti se úplně těchto pout.

VÍRA - KÁZEŇ - VYTRVALOST

Mohutný projev české mládeže v Praze • Projevy předsedy Kuratoria ministra Moravce a generálního referenta dr. Teunera

Pondělí v minulém týdnu bylo významným dnem v činnosti Kuratoria pro výchovu mládeže v Čechách a na Moravě. U příležitosti jeho půlroční činnosti byl uskutečněn slavnostní manifestační projev mládeže v sále pražského kina Phönix.

Projev byl ohlášen na 17 hodin, ale již krátce po šestnácté hodině počíná se scházeti obecenstvo. Čelo sálu jest vyzdobeno výsostným říšským znakem, prapory říšským a protektorátním a zemskými znaky Čech a Moravy.

Místa zaujímají hosté, novináři, ale především mládež. Přítomni jsou také účastníci kursů Kuratoria, kteří se sešli ze všech koutů Čech a Moravy a tisknou si v opětném shledání kamarádsky pravice. Sál jest přeplněn do posledního místečka a všichni s napětím očekáváme začátek projevu. Tu zaznívají fanfáry, vše se zvedá a obrací zraky směrem k balkonu, kam přichází předseda Kuratoria, ministr Moravec se svým průvodem, jsa vítán stovkami k pozdravu vztyčených paží. S panem ministrem usedají na balkoně čestní hosté, vedoucí kulturně-politického oddělení u říšského protektora ϟϟ-Sturmbannführer Wolf a vedoucí velitelského sboru říšské mládeže v Čechách a na Moravě Hauptbannführer Zogelmann.

Na řečniště vystupuje generální referent Kuratoria dr. František Teuner, který ve svém zahajovacím proslovu, adresovaném panu ministrovi, hostům a veškeré české mládeži pronáší úvodní slovo ke dvěma filmům Kuratoria »Viděli jsme Německo« a »Nová mládež — nové cíle«, které budou dnes po prvé slavnostně předvedeny.

»Tyto filmy,« jak praví generální referent, »budou nejen připomínat prvním spolupracovníkům Kuratoria jejich krásné zážitky, ale budou symbolickou připomínkou dvou základních předpokladů správnosti naší nynější i budoucí práce v mládeži: nutnost všestranně poznat Říši a najít k ní vnitřní jednoznačný a poctivý poměr, vidět v ní širší vlast, která i naší mládeži má dát v budoucnosti možnost plného rozvinutí a uplatnění všech sil a schopností. Na druhé straně pak nutným předpokladem je získat a vychovat české mládeži

Pohled do zaplněného sálu kina Phönix, kde 14. prosince t. r. manifestovala česká mládež v duchu říšského uvědomění Foto Ceps

potřebný počet těch, kteří by převzali na sebe úkoly nových instruktorů a vychovatelů a osvojivše si všechny potřebné k tomu schopnosti plnili správně ušlechtilý úkol vychovávat novou říšsky uvědomělou mladou českou generaci.«

Generální referent vzpomíná třínedělní cesty 40 mladých Čechů Velkoněmeckou říší a na skutečnostech ukazuje správnost směrnice, kterou českému národu a v prvé řadě české mládeži vytýčil ministr Moravec.

»Každý z nás poznal během cesty,« podtrhuje dr. Teuner, »za různých příležitostí a v řadě malých i velkých důkazů, jak mnoho společného má Říše s našimi zeměmi a jak mnoho podobného je mezi lidem, který v Říši žije a mezi lidem naším. Ať připomenu všechny stopy naší společné historie, které jsme během cesty viděli, všechny ty známky společné přítomnosti, vše to, co je podobné v naší práci dneška s prací v Říši, vše to nám jen jasně říkalo, že opravdu nejsme v cizině, že nejsme za hranicemi, nýbrž že projíždíme zemi, která společně s naší domovinou tvoří jednotný celek jedné Říše a jednoho státu. Nesčetný počet připomínek společného řádu byl doplněn rozmluvami mnoha lidí různého věku i zaměstnání. Všude jsme nalezli přátelský zájem pro naši práci a všude tu imponující jednotnou víru ve vítězství a v krásný život v mírově vítězné Říši.«

V těchto okamžicích bylo nám zcela jasné, že naše mládež porozumí novému světu tehdy, když uvidí problémy dneška z vyšších hledisek, než jsou mnohdy zcela malicherné a úzce provinciální problémy a zájmy našich lidí u nás a když skutečně pozná širší svět, než jaký nám jen skýtá malá rozloha Protektorátu.«

V závěru svého projevu připojuje generální referent k poznatkům z cesty Říší a k zkušenostem z výcvikových táborů Kuratoria také zážitek ze slavných dnů evropského kongresu mládeže, kterého se zúčastnil spolu s několika jinými v rámci velkoněmecké delegace a vyvozuje:

»Toto vše nás přesvědčuje o tom, že je tím dávána české mládeži možnost zařadit se kladně na cestu nové společné říšské budoucnosti, bude-li sama chtít a prokáže-li se věrnou pracovnicí ve společných úkolech.«

Mohutný potlesk nevyjadřuje jen spokojenost nad slovy dr. Teunera, ale také vůli všech připojit se všemi silami k činnosti Kuratoria a prakticky uskutečňovat závěrečná slova generálního referenta: sloužit tomu nejkrásnějšímu, co vůbec život může dát, sloužit celku, jenž je tak krásným a slavným, sloužit Říši a svému národu.

Zážitky z cesty Říší, které přesvědčivě líčeny oživají na plátně. Film »Viděli jsme Německo« ukazuje cestu prvních spolupracovníků Kuratoria dnešní Říší.

Druhý film »Nová mládež — nové cíle« přivádí nás do tábora Kuratoria na Čeperce, kde sledujeme své kamarády od časného rána do pozdního večera v cílevědomém výcviku tělesném i duchovním školení. Odtud odcházejí budoucí vedoucí české mládeže, aby ji vychovávali v novém říšsko-evropském duchu pro lepší národní budoucnost.

Dlouhotrvajícím potleskem jest pozdravován předseda Kuratoria, ministr Emanuel Moravec, který zahajuje svůj projev. Jeho slova jsou nesena v duchu tří základních předpokladů převýchovné práce Kuratoria: víry, kázně a vytrvalosti.

Ministr Moravec přehlíží dosavadní práci Kuratoria, vytyčuje další směrnice pro výchovu české mládeže a všímá si posice českého národa uprostřed Velkoněmecké říše. Ve svém projevu pravil mimo jiné:

»Obyčejně se říkává, že národ vyhlíží tak, jak vyhlíží jeho vedoucí vrstva. Je-li vedoucí vrstva národa pohodlná, prospěchářská, bezcitná a bez ctnosti, pak národ čeká jen to nejsmutnější. Mýlí se však ten, kdo si myslí, že smrt takové neplodné vedoucí vrstvy musí býti současně koncem národů. To jsme viděli zřetelně na národě německém. Jeho vedoucí vrstva, představovaná lidmi, vychovanými v pohodlí a intrice, selhala, když národ se ocitl v nouzi. A to přišla národu na pomoc národně-socialistická revoluce s muži, kteří neměli tolik vysvědčení a zkoušek, jako neschopná vedoucí vrstva, ale kteří zato měli pevnou víru v to, že národ německý nezahyne, kteří se ničeho nebáli ani doma, ani za hranicemi. Vedení německého národa ujala se místo neschopné vedoucí vrstvy strana — německá nacionální socialistická strana dělnická, která na slovo poslouchala svého velikého Vůdce Adolfa Hitlera. O tom, co on nařídil, se nikdy nedebatovalo. Jen tato veliká a svatá kázeň přispěla k tomu, že německý národ překonal tak lehce všechny překážky, které mu do cesty nakladl starý, mstivý svět.

V lednu příštího roku bude tomu deset let, co Adolf Hitler se ujal vedení naší Velkoněmecké říše, co začal s převýchovou celého národa a s přestavbou celého německého hospodářství na základě hodnoty práce. Tři roky trvalo, než se zorganisovala výchova německé

Předseda Kuratoria pro výchovu mládeže ministr Emanuel Moravec při svém projevu k mládeži. Foto Ceps

mládeže tak, jak ji dnes známe, jednotně v celé Říši. Dnes všechna německá mládež je zapojena do povinné služby. A tak rok za rokem přibývá v Říši přesvědčených nacionálních socialistů, kteří mají všechny vlastnosti příslušníků velikého národa: víru, kázeň a vytrvalost.

Kam člověk v Říši přijde mezi mladé lidi, ať jsou to učňové v továrnách, příručí v obchodech, poslíčkové v hotelu, všude má německá mládež stejné chování. Hrdé, zdrženlivé, s napřímenou páteří a pevným pohledem. Je to nový svět, svět šlechty, ve kterou se proměňuje celý národ, svět sebevědomých bojovníků.

Skarohlídové, kteří trpí krátkozrakostí anebo si úmyslně zakrývají oči, vykládají, že prý Němci český národ chtějí udolat, vyhladit. Měli by k tomu ten nejlepší prostředek, kdyby nás nechali žít, jak jsme před čtyřmi léty žili, kdyby nám bránili v tom, abychom se od nich učili, abychom neztvrdli, abychom nemohli být jako oni nacionálními socialisty, kteří dobyli celou Evropu a kteří si tu Evropu nechtějí nechat, nýbrž evropským národům vrátit ve chvíli, kdy tito nechají koketování s nepřítelem.

Kdyby Říše to myslila s Čechy záludně, v prvé řadě by se musila snažit, aby český národ neměl silnou mládež. Kdyby chtěla Říše český národ pomalu pochovat, stačilo, aby nechala jeho mládež žít jak žila, v rukou starých intrikánů. Stačilo vše nechat při starém. Mládež národa je obrazem jeho budoucnosti. Proto český mladík, přestrojený za potápku, představoval vlastně kus českého osudu. Nic lepšího si náš nepřítel nemohl přát. Národ s takovou blaseovanou mládeží měl své dny spočítány.

Dnes jsme se s touto chorobou vypořádali a byli to právě naši němečtí přátelé, kteří nám podali pomocnou ruku. Půjdeme-li důsledně po cestě, kterou jsme nastoupili před půl rokem, bude česká mládež v dohledné době podobně tvrdá jako mládež německá a naše budoucnost stejně dobře opřena jako budoucnost německá. Proti minulosti bude však tato podstatná změna: Nová silná mládež česká bude v mládeži německé vidět staršího, zkušenějšího bratra, který jí pomůže v těžkostech.

Proto dnes nad cvičnými tábory české mládeže vlají obě vlajky, proto v cvičných táborech českých znějí písně obou národů, proto je tam svornost ve stejné víře ve vítězství naší společné věci, ve vítězství nacionálně-socialistické revoluce. Proto pro mládež českou je tu společný Vůdce s mládeží německou a tím je Adolf Hitler. V něho ona věří, poněvadž jedině on může zajistit český zítřek a starou českou kulturu, která je stejně majetkem naším jako naší Velkoněmecké říše, kulturu našeho lidu, z níž se dnes těší nejen každý upřímný Čech, nýbrž i každý poctivý Němec. Nesešli jsme se teprve včera. My, Češi, žijeme s Němci ve společném prostoru a v jediné Říši již přes tisíc let. A to něco znamená. Zde mluví společná krev, k níž se dnes připojila také společná víra.«

Ministrova slova jsou častokrát přerušována bouřlivým projevem souhlasu a nadšení. Je vidět, že tato mládež již pochopila svou cestu a svůj úkol.

Na ministrovo konečné Vůdci zdar! ozývá se sálem mohutné, trojnásobné zdar! Závěrem projevu zpívají všichni přítomni obě hymny říšské a hymnu protektorátní.

Velký manifestační sraz mládeže je skončen a druhé pracovní období začíná. Budeme se všichni snažit ze všech svých sil, aby přineslo ty nejlepší výsledky. stb

---

O DŮLEŽITOSTI KRITIKY

Jan Nep. Pipota.

V demokratických režimech bývalo vykazováno kritice zdánlivě čestné místo. Smělo se kritisovat, kritisovalo se a navádělo se ke kritice vždy a všude. Jediná vada byla v tom, že kritisovali a ke kritice naváděli ti, kdo měli být na prvním místě nejen kritisováni, ale voláni k odpovědnosti. Na př. ve všemožných revuích a časopisech mládeže podrobovali šžíravé kritice veřejný i soukromý život Židé, synkové milionářských vydřidušských tátů, kteří svou neřestnou finanční mocí seděli na prameni všeho lidového života. Mladému chudému chlapci se tak drzý Žid a bolševik ve své kritice a ironisaci jen vysmíval. Obecně řečeno – Židé a jejich pomahači viděli správnost zásady: Nejlepší obranou je útok a jako jednoho z nástrojů tohoto útoku užili kritiky.

Říkalo a říká se o minulých demokratických časech, že tu kvetla svoboda slova, myšlení a kritického názoru. Ale běda tomu, kdo by se byl býval neuhlazeným slovem dotkl Žida, zednáře, vzniku republiky, t. zv. slovanství atp. Směli jste kritikou vyplňovat strany všech možných kritických revuí, časopisů, měsíčníků atd. Ale musila to být sprostá a ponižující kritika chudého chlapce nebo děvčete, které jde za ranního šera se svou bandaskou a krajícem suchého chleba do celodenní dřiny. Směla to být kritika, chechtající se jako ďábel myšlence statečnosti, velikosti a ctnosti. Smělo to být – a to bylo nejvítanější – spílání nacionálně socialistické Třetí říši. V tom byla „ústavně a zákonodárně zaručená" svoboda slova a myšlenky.

Tato doba bohudíky zašla. A dnes jsme se ocitli u možnosti a nutnosti budovat svůj život znovu. To znamená nalézt nové evropské hodnoty a kriticky si je ověřovat. Tu jsme u důležitosti kritiky. Neuvažujme už o ní jako o vznešeném nástroji horních deseti tisíc nepovolaných, ale jako o prostém nástroji, který nám má ukázat, proč dnes chceme žít tak a ne jinak. Kritika, prostá a lidská, nám musí dát vědomí, že jdeme správně a nutit nás, abychom šli ještě příměji k stanovenému cíli.

Navykněme své mládí i s jeho ustavičnou touhou po pokroku a stálém pohybu k ostrému myšlení o velikosti dnešního dne. Překleňme propast domnělé méněcennosti, kterou by nám snad chtělo vnukat vědomí, že jsme pouhým malým kolečkem pospolitosti. Vyložme si, že se nemáme čeho bát, a že každá operace, kterou podnikneme na zbytcích staroby, ještě v nás usazených, nebude bolestná, ale hojivá.

Kritika budiž zbraní mladých lidí proti nepřátelským útokům. Nehledejme v nich žádných vznešených pohnutek. Snažme se v sobě vymýtit všechno, co by mohlo překážet našemu porozumění a nadšení. Revidujme v základech, co se z minulého století doneslo do naší doby i jako domnělý základ života. Všechno, i to, co by se nám zdálo nejsvětější a nemohlo být při tom bez překrucování uvedeno v soulad s velkoněmeckou a evropskou myšlenkou, je zavrhnout. Ne však jen akademicky a novinářsky, ale dát do klatby vnitřně a s plným přesvědčením. Jen jedna je pravda a to je pravda velkoněmecká.

Nepřítel, útočící kdysi proti nám svou zdánlivě objektivní kritikou, řekne: Jednostrannost. Ale my řekneme: Jednoznačnost, za níž bylo nutno desetiletí trpět a umírat. I kritika nepřátel, zahalená zástěrkou boje o t. zv. lidská a národní práva, byla jednoznačná, špatná byla v tom, že sloužila špatným cílům. Ze dvou protiv může být jen jedna pravdivá. Třetí prostředkující cesty není, nebylo a nikdy nebude. Za posvátnou jednoznačnost, které má sloužit i mladá kritika dneška, umírá i vítězí německá i spojenecká mládež. To je silný důkaz proti těm, kdo by se chtěli nějak domlouvat a handrkovat, kdo by chtěli tvrdit, že „životní harmonie není ani málo ani mnoho", nebo, že život není jednoznačným soudcem.

ŽIVOT A PRÁCE

Rozdíl mezi starým a novým světem práce

Již konečně musí být jasno, nám všem nejmladším příslušníkům nové české generace, jak vyhlíží rozdíl mezi novým světem radostné práce a starým světem židovsko-kapitalistického a bolševického znásilňování. Prožili

Německý chlapec při práci.

jsme všichni mládí ve svém někdejším vlastním státě a prožívali jsme s našimi rodiči celé utrpení, vyplývající z krise a ze špatného hospodaření našeho býv. režimu. Na sobě jsme toto utrpení již nepoznali. Všichni z nás začínali s životní existencí už v době, kdy se v našich zemích rodil nový svět práce, vytvářený odhodláním naší Velkoněmecké říše.

Máme-li pochopit přítomnost a řádně se přispívat na budoucnost, musíme si utvořit celkový obrázek, jak rozdíl mezi novým světem, vedeným naším Velkoněmeckem, a světem starým, zastávaným Severoameričany, bolševiky a Židy, vypadá ve světle skutečnosti.

Londýnské lži a ochrana německé mládeže.

Začínáme sociální politikou. Při výrobě lživých zpráv pro t. zv. spojenecké národy se v Londýně předhánějí v tvrzeních, že na německou mládež se vůbec nevztahuje pracovní ochrana. Vzhledem k tomu, že v Říši je nedostatek dělníků ve zbrojním průmyslu, je prý zasazována mládež od 10 do 16 let, musí pracovat 12 hodin denně a často i v noci.

Naše Říše zavedla však pracovní ochranu mládeže již před 118 lety, tato pracovní ochrana trvá i v této válce a v mnohém ohledu byla rozšířena. To ovšem v Londýně nevědí. V Říši je zakázáno zaměstnávat mládež pod 18 let v noci. Rovněž k namáhavějším a přesčasovým pracím nejsou mladí připuštěni. Jen od mladých ve věku od 16 do 18 let je možno žádati větší pracovní zasazení, ale zato mají právo na větší dovolenou, větší příděly a různé úlevy.

Radost z práce u německého chlapce.

Německý chlapec je vychováván ve vyrovnané rodině, v níž se vůbec nepociťuje nedostatek. Když potom nastoupí do života, je šťasten. Ví od rodičů, že práce je největším štěstím u lidí. Německý chlapec v továrně, na polích, v kanceláři, všude má radost z toho, co koná. Stejně tak německá dívka. Při vzmáhajícím se vlivu poradnické péče se v Říši stane každý tím, čím má podle svých schopností být. Severoamerický a britský chlapec jdou do života s nechutí, u každé práce se nudí. — Zatím co německý chlapec sní o šťastné práci a o tom, jak vykonat něco hrdinského pro ostatní, chlapci z USA a v Anglii se zabývají myšlenkami, jak se stát přes noc milionáři a jak nepoctivě nabýt velikého majetku. Tento rozdíl je vidět i v číslech statistiky zločinnosti u mládeže, která v Říši téměř nejsou, kdežto u nepřátel jsou závratně vysoká. V Říši se zločinnost s mládeže podařilo vyhubit, u nepřátel nabývá takřka nemožných forem.

Čistota, základ zdraví

V Říši se vidí v práci největší výchovný prostředek pro mladé lidi, ale vidí se také závazek, aby mladí pracovali v čistotě a uchovali si zdraví. Nikde ve Velkoněmecku nevidíme, že by učňovské dílny tonuly ve špíně, nikde nejsou vidět rozbitá okna u továren. V Říši pekařský učedník není rekordmanem v jízdě na kole, ani holičský učedník nedělá podomka, kuchaře a poslíčka v jedné osobě. Německá mládež pracuje v čistých dílnách a dbá se na to, aby vykonávala jen své zaměstnání. A při tom má dostatek volna, takže necítí, že by svou prací byla syrána.

Lepší výkon po správném využití volné chvíle

Závod, v němž je mladý Němec zaměstnán, stará se za spolupráce s HJ a s příslušnými referenty Německé fronty práce, aby zaměstnanec využil správně každé své volné chvilky. Proto jsou pro mládež po celé Říši určeny noclehárny, koupaliště, kryté tělocvičny, domy oddechu, rekreační chaty. Když se chce mladý zaměstnanec pobavit, má možnost nabýt kuráže pro další práci v půlhodinkách, večerech a besídkách, zvláště pro tento účel pořádaných za spoluúčasti oblíbených komiků a umělců. Mladý německý člověk práce se může věnovat i vážnému umění: návštěvou výstavy, čítárny a knihovny s bohatým výběrem. Německý socialismus poznal, že lepší výkon dociluje jednotlivec tehdy, když je spokojen, to znamená: po správném využití své volné chvíle.

Kdo je vinen?

Mládež starého světa ta si sama nezavinila svůj vzhled. Vinník stojí v pozadí! Kapitalista Žid. Jenom Židé se radují ze sensací: je pro ně vzrušením, když mladý dělník z hladu se odhodlá k veřejné sebevraždě, která se filmuje a fotografuje, jsou shovívaví k tomu, když skupina podnapilých studentů zapálí budku zmrzačelému trafikantovi a vytluče výklad chudé hokynářce.

My v Evropě jsme hrdi na svou rasu a nikdy bychom nedovolili, aby nás vedl Žid nebo černoch z Afriky. Naše rasa vyrostla v boji, v odříkání a práci. V USA mládež vedou dvě ženy: choť nemocného starce z Bílého domu a černoška!

A teď hledejme vinníka té skutečnosti, že mládež starého světa nesnese ani přirovnání k mládeži světa nového, vedené mládeží německou. Klepavé báby a ohyzdné černošky nemohou být pro mladé chlapce nikdy vzorem, nikdy nemohou chlapce vést k hrdinství a ukazovat jim opravdový socialismus v práci.

Mládeži Velkoněmecka patří budoucnost!

Pracující mládeži nového světa patří celá budoucnost! V našem Velkoněmecku byl učiněn první typ člověka vysoké sociální úrovně. Pracující mládež německá tento typ nyní obhajuje. A také jej obhájí! Nepochybujme o tom, že její je zítřek!

A to je obrázek z USA: Eleanor Rooseveltová a černá Mary Bethune, jednatelka Národního úřadu mládeže, mluví společně na negerském kongresu jako zástupkyně severoamerické pracující mládeže. »Národní mládeže USA — blaze jí — jde za těmito vzory.

Snímky: Archiv Zteče, Orbis

My, mladí Češi, se však nesmíme po boku pracující mládeže německé ztratit. Každý z nás musí už konečně rozpoznat, že mezi světem starým a světem novým je nepřeklenutelná propast, na jejímž okraji nelze přešlapovat. Naše Velkoněmecko nám podává ruku! Neodtahujme a podržme ji! Chceme přece žít zdravě, čistě a vyrovnaně. Toto všechno nám naše Říše nabízí s podávanou rukou. Je se třeba rozmýšlet?

František Smrček.

Tak se baví mládež v kapitalistickém státě po práci: kaučukový swing, tančený v rytmu nejnovějšího židovského šlágru na stole.

Obrázek z německého učňovského domova.

Pracuje každý z nás s radostí a dobře?

Mirko Potužník.

Na konci roku 1942 můžeme říci, že dnes již každý pracuje. Tato samozřejmost nebyla dříve samozřejmostí pro všechny a tak se ještě dnes někteří domnívají, že je na nich pácháno bezpráví, když jsou nuceni k práci. Našim úkolem jistě bylo přivésti všechny k poznání, že práce je nutná. Náš úkol dnes je ulehčen tím, že k tomuto poznání přivede pracující práce sama. Zatím zápasíme však stále s jednou potíží, že totiž u nás je mnoho lidí, kteří studovali na úředníky a dneska míst pro úředníky je málo. Zato je potřebí těch, kteří mají pracovat rukama. Je pochopitelné, že při práci u soustruhu se bílý límeček umaže více než při ořezávání tužek. Tomu však nelze odpomoci ničím jiným, než tím, že si k soustruhu ten bílý límeček nevezmeme a schováme si jej až na procházku. Naši lidé musí jednou pochopit, že dnes je naprosto stejné, jakou práci kdo vykonává, že je jedině nutno, aby to byla práce užitečná, a taková, jaká právě v tuto dobu musí být vykonána. Jestliže dneska někdo nevykonává takovou práci, jak předurčuje jeho vzdělání, pak jsou zde dvě možnosti: Buď se mu dostalo takového vzdělání, které v životě nikdy neuplatní a nebo dovede svého vzdělání použít a pak se nemusí bát, že mu jeho diplom zůstane v kapse. Musí však mít jednu jedinou vůli: Vůli po výkonu. Musí mít jedinou touhu — touhu po práci. Nebudu zde opakovati příběh malých hochů, kteří se proslavili, ale vtipem každého toho příběhu je, že takový Siemens, Marconi a jak se všichni jmenovali, byli lidé neúmorné práce. Byli to lidé, kteří měli svůj pracovní cíl, kteří jej sledovali stále, ať byli kde byli, ať dělali co dělali. Musíte míti také vy nadšený zájem o své zaměstnání. Třeba mi namítnete, že vaše zaměstnání je takové, že o ně nadšen zájem nemůžete míti. A proč ne Zkuste to jednou! Zkuste pracova aspoň týden tak, jako by se vám va zaměstnání líbilo a možná, že se vá zalíbí a možná, že shledáte, že právě a žádné jiné zaměstnání je právě p vás. A bude-li po tom týdnu jinak, pa buď se vaše zaměstnání nehodí pro va nebo vy se nehodíte pro ně. Ale to ješt neznamená, že v té chvíli přestanet pracovat, neboť dnes si nikdo z nás n může dovolit podléhat svým osobní náladám a touhám, protože zde každ má svůj určitý pracovní úsek, někd i nepříjemný, a ten musí zdolat. Pracovní disciplina je dnes nejpřísnější pracovním příkazem, kterému se mus podříditi každý. Vy však přesto můžete míti před očima svůj pracovní c a k tomu se budete blížit. A k svém životnímu cíli se dostanete opět je prací a nikdy ne theoretisováním a pla ným mluvením. Z plánů a za snů s ještě nikdo nepostavil vilu, natož zámek a byl-li to zámek, pak to by větrný. Nejmenší chaloupku je nutn postavit z pořádných cihel a z pořádných trámů a ty se musí přinést a na místo a musí se pro ně vykopat základy a při tom se člověk nadře. A tak je to i s těmi vašimi větrnými zámky. Musíte se prostě svému povolání vyučiti. Musíte se na své povolání třeba i přeškolit. A jestliže jste se už vyučili nebo přeškolili, pak se tomu, čemu jste se naučili — doučte. Nevěřte nikdy, že už vše umíte, nevěřte nikdy tomu, že byste nemohli uměti více. Na konci každého roku se dělá bilance — na začátku každého roku se dělá rozpočet. Udělejte si i vy bilanci toho, co jste letos vykonali pro svůj lepší pracovní výkon a udělejte si také rozpočet toho, co se v příštím roce pro život a práci naučíte.

Nová grafická tvorba

Jindra Toroň

V záplavě tiskopisů, které projdou denně naší rukou, ani se nezamyslíme nad tím, kolik pracovního úsilí bylo vynaloženo k jejich zhotovení. Nebudeme vyprávět přímo o výrobě tiskopisu, nýbrž objasníme několik zajímavostí ze zákulisí jejich vzniku. Nejméně tvorby je věnováno užitkovému tiskopisu (tabulky pro účtování, úřední tiskopisy a p.). Nemyslete si však, že tomuto druhu tiskopisu není věnována plná péče po stránce řemeslného provedení. Vzhled musí často ustoupit užitkovosti. Vytvořit tiskopis účelný a krásný, to je hlavní cíl typografické tvorby.

Často slyšíme, že noviny přinesly určitou zprávu ve význačné typografické úpravě. Nové směry grafické tvorby působily i na vnější úpravu novin. Význačnou typografickou úpravou nerozumíme již tučný, obrovský titulek a velkým písmem vysázený ostatní text. Důležitosti se dá článku dodat význačným postavením na stránce, orámováním, oddělením linkou a pod.

Krásný vzhled novin je podmíněn úzkou spoluprací metéra a lámajícího redaktora. V čem vlastně spočívá krásný vzhled novin? V malých, pokud možno stejných typy vysázených titulcích, v přehlednosti zpráv a článků podle důležitosti a zajímavosti. Články ideové bývají tištěny větším stupněm písma, neboť pak se lépe čtou. Zajímavou zprávu si dychtivý čtenář přečte třeba i nonpareillem (nejmenší stupeň písma), ovšem sáhodlouhý referát kulturní nebo národohospodářský by se malým písmem velmi špatně četl. Rádi čteme vše, co bývá tištěno kursivou (šikmé latinkové písmo). Bývají to zpravidla reportáže, články zvané »kursivky«, někdy též verše a zábavné stati. Drobným písmem se obyčejně tisknou denní zprávy, různá oznámení a pod. Rovněž postavení článku na stránce má význam pro zvýšení účinu. Vojenské a politické události jsou podle důležitosti na první až třetí straně (v denním tisku). Sport bývá obyčejně na poslední straně, ovšem přimlouváme se spíše pro zrušení této zvyklosti — vždyť přece sport není poslední!

Těchto několik vět vás jistě přesvědčí, že všechno na světě podléhá jakési zákonitosti, určitému řádu. Tedy i tisk musí zachovat svůj řád, aby jeho propagační účin byl dokonalou souhrou duchovní bohatosti podepřené a zpevněné grafickým vyjádřením tištěného slova. Jen si vzpomeňte, jak hýřily chaosem myšlení, spletí titulků a zpráv demokratické noviny. Takový tisk nebyl schopen vedení, neboť jen více rozviklával neuzákoněnou liberalistickou duši měšťáka. Snad se vám bude zdát trochu násilné srovnávání grafické úpravy s vývojem společenského a hospodářského řádu. Nechť je vám tento příklad vodítkem k poznání, že novost konstruktivního socialismu zachvacuje svou totální mocí obory lidského myšlení a práce. Pracující člověk zvítězil nad chaosem a v dokonalosti řemeslného výrobku nejlépe vidíme vžívající se zákonitost a řád.

Slova selského chlapce

Moje nejradostnější práce je připravování půdy na nový chléb, setí. A což ve žních, když obilí dozrává, tu snažíme se vypnout všechny své síly, aby úroda byla co nejdříve sklizena a tím zajištěna výživa obyvatel. Velmi rád jsem viděl letos o žních, jak z měst přišli nám vypomáhat. Nyní vím, že naše práce za pluhem je zrovna tak oceňována jako práce učitele i dělníka v továrně. Jsme všichni jako jedna rodina. My na venkově proto rádi pracujeme na těch našich polích a nyní v době válečné se snažíme, abychom z nich co nejvíce vytěžili a tím zajistili výživu obyvatel. Vzpomínám si na nedávná slova ſſ-Gruppenführera K. H. Franka: „Kdo poctivě pracuje, nemusí se ničeho obávati.“ Ano, kdo svědomitě pracuje, má zajištěnu ochranu Říše, nemusí mít z ničeho strach.

ŽIVOT JE PRÁCE, PRÁCE JE ŠTĚSTÍ

Jsem spokojen se svým zaměstnáním. Již je tomu dávno, co jsem vyšel ze školy a ještě rád si vzpomínám na článek z čítánky „Oráč“. Tam mimo jiné praví stařec již nad hrobem chodci, který se ho ptá, pro koho to ještě oře, když ví, že se již nedočká žní: „Pro koho? Ovšem ne pro sebe, ale pro ty, kteří přijdou po mně.“ Ano, vím to dobře, i když člověk trochu churaví, přece se přemáhá, nemůže zapomenout na pole. Je to tím, že jsme v neustálém styku s půdou.

Josef Krám,
syn rolníka z Křeče.

Už se šeřilo, když se Petr rozhodl, že půjde domů.

Bylo mu dnes šestnáct roků a teď byl na slavnostní návštěvě u svého strýce a tety, kde dostal k narozeninám krásný fotografický aparát.

Strýček i teta ho stále zdržovali, aby ještě zůstal, že už zde tak dlouho nebyl. Petr se ale už nemohl dočkat, až doma ukáže, co tady dostal. Také několik úkolů na zítřek do školy mu leželo pořád jako závaží na mysli.

Znovu poděkoval za pěkný dárek, rozloučil se a vydal se na cestu.

»Nechceš nějaké světlo?« volala za ním ještě teta. »Půjčíme ti baterku, pojď! Ještě v lese zakopneš o nějaký pařez a upadneš!«

Petr ale odmítl. Pravda — musí asi čtvrt hodiny lesem, aby se dostal domů, ale zná tam na té pěšině každý kámen a dolík. Neupadne! Ví to!

Dokud byl na volné rovině, chvílemi běžel, aby dohnal čas, který pak ztratí pomalejší chůzí v tmavém lese.

Ten už před ním vyvstával jako černá hrozivá hradba. Když přišel k němu blíže, uslyšel Petr nějaký tlumený rozhovor. Pohlédl dozadu, ale nikoho nespatřil. »Tak to jde asi někdo přede mnou, nebo proti mně!« napadlo ho a přemýšlel, kdo ze sousedství to asi bude.

Zdálo se mu, že na počátku pěšiny u lesa vidí někoho stát. Byly tam dvě bledé skvrny, ve výši obličejů, odrážející se od černého pozadí lesa.

A nemýlil se. Když přišel ještě o kus blíže, rozeznal už docela zřetelně dvě postavy. Rozhovor teď umlkl.

Petrovi nebylo volno u srdce. Byl by raději, kdyby tu postavy tam mluvily. Vypadalo by to vlídněji, ne tak tajuplně, skoro strašidelně — — a také by snad podle hlasů poznal, jestli to jsou nějací známí sousedé.

Když Petr došel až k pěšině, postavy se mlčky rozestoupily, aby mohl úzkým vchodem mezi křovím do lesa vejít. Byli to dva muži a Petr si je ani moc neprohlížel. Spíše vycítil, než viděl, že jsou to muži cizí, které zde v kraji ještě nikdy neviděl.

S tlukoucím srdcem prošel mezi nimi s podivným pocitem, že se něco stane, jakmile budou za jeho zády. Pořád čekal mimoděk nějaký úder, nebo něco takového. Nestalo se ale nic. Jen tichou poznámku zaslechl. Jeden z mužů prohodil k druhému: »Tak co — jdeme do toho?«

Petr kráčel rychle a v ruce svíral pevně svůj nový aparát. Škoda, že se mu nevešel do kapsy!

V lese bylo podivně ztrnulé ticho. Nepříjemné a výhružné. A v tom tichu uslyšel Petr za sebou dvojí kvapné kroky.

Petr přidal ještě více. Tohle vyhlíželo ošklivě! Sáhl si na čelo. Bylo mokré a Petr si namlouval, že je to od té rychlé chůze.

Teď jeho noha stoupla na oblý kámen a Petr jej dychtivě zdvihl a držel v pravé ruce. Třeba jej bude potřebovat!

Kroky za ním se nějak podivně přibližují.

Jak mu to může ještě asi trvat, než vyjde z lesa? Snad deset minut. Ještě není ani v polovině. Už kdyby byl venku! To by si oddychl! Rozběhl by se — a nikdo by mu s jeho náskokem nestačil.

Vzdálenost mezi ním a tajemnými muži vzadu se pořád menší. Petr už slyší i rachot kaménků pod jejich nohama a šustění křovísek, rostoucích občas podél pěšiny, jak o ně muži narážejí.

A najednou Petra uchvátila podivná neznámá hrůza z nějakého nebezpečí. Pot mu vyvstal na celém těle a srdce se znovu bláznivě roztlouklo. A Petr se dal do šíleného běhu a letěl skoro po paměti známou pěšinou.

Musí tomu utéci! Musí se zachránit!

A v tom zmateném uvažování ještě slyší, jak i kroky za ním se mění na rychlé skoky. Prudký dusot se ozývá za ním, rychlý a hrůzný. Je to pekelné tempo a Petr ví, že takové dlouho nevydrží.

A probůh — teď už ucítil dotek jednoho z mužů na svém rameni. Petr vyráží ze sebe zoufalé volání o pomoc. Jeho nohy se skoro ani nedotýkají země. Někdo za ním letí a Petr slyší jeho chraplavý dech.

A zase ta ruka, jako hrábnutí drápem, na zádech. Je to zápas o zlomky vteřiny a o centimetry.

Teď se pěšinka točí poněkud vlevo. Petr ten zákrut zná a ví o něm, třebaže teď není skoro ani na krok vidět. Vlevo od pěšiny roste vysoké měkké křoví, napravo jsou těsně u pěšinu vysoké stromy.

Petr se naklání silně vlevo, aby nebyl setrvačností vynesen s pěšinky do stromů. Noří se do křovin celou horní polovinou těla a cítí šlehání jeho větévek. Nohy ale letí po pěšině, aniž by musily ubírat na rychlosti. Vytočil zákrut skutečně mistrně.

A teď slyší za sebou podivnou dutou ránu jako křupnutí a silné bolestivé zastenání. Pronásledující kroky se zastavily a Petr slyší ještě jen jakýsi těžký pád a něčí hlas, jak cosi volá.

Letí dále, již je vidět konec lesa — — a teď už Petr vybíhá do volného kraje. A tam kus cestu dále — tam je světýlko — tam Petr už zůstává!

Dobíhá šťastně domů, rozpálený a k smrti vyděšený.

A na lesní pěšině zatím marně křísí tulák svého druha, který si ve tmě v záhybu pěšiny roztrazil o strom lebku.

r

ZKUŠENOSTI Z ŘÍŠE

VÝCHOVA V HITLEROVĚ MLÁDEŽI ● O ČESKOU PRŮKOPNICKOU GENERACI SE NEMUSÍME BÁT

Měl jsem příležitost za svého měsíčního pobytu v Říši poznat tamní poměry velmi dokonale a chtěl bych proto o těchto poměrech napsat několik slov, hlavně z hlediska mladého člověka.

Začněme s kraje

Navštívil jsem několik dětských domovů, i těch pro nejmenší, už od tří let. Tam ještě vychovávali staří mladé. Tak jsem přišel do jednoho hamburgského dětského domova. Vypadalo to tam jako v pohádce o trpaslících. Malé stolečky, nízké židličky, jen tak po kolena i s opěradlem, a kolem samý tenký hlásek jako panimámin vlásek. Však to znáte.

Zničeho nic ke mně přistoupí malý klučina a povídá: „Já se jmenuji Robert".

Podivil jsem se rychlosti, s jakou se se mnou skamarádil. „Jakpak dlouho už sem chodíš, Roberte?"

„Celý rok!"

„Od května," vysvětluje sestra. Jeho tatínek je v poli a maminka chodí od května vypomáhat denně do lazaretu. Roberta nám vždy ráno přivede a večer si pro něj přijde."

„Víš, kde je tvůj tatínek, Roberte?"

„Ve válce," odpovídá pyšně klučina.

„A čím je?"

„Kapitánem!"

„A bojuje děly nebo je u pancířů nebo u koní?"

„U námořníků!"

„U námořníků? Ale to je krásné, viď?"

„Ano."

„A budeš také vojákem, až budeš velkým?"

„Budu!"

„A čím bys chtěl být?"

„Budu admirálem!" —

První úspěchy a první povinnosti.

Čas utíká a dětské domovy předávají své svěřence školám a straně. Hoši po prvé oblečou hnědou košili a s ní jakoby oblékli vážnost světa, kterou nesou s obdivuhodnou důstojností.

To se jim vlastně začíná pravý život, to se začíná závodění, zápolení, boj, snažení se, dychtění.

„Chci také získat čestný odznak jako má Heinrich!"

„Chci se také stát vedoucím jako Karl!"

„Chci mít, chci být, chci dokázat, chci umět!" To jsou slova, která dělají z chlapců muže. Ne stářím, ale povahou.

Německý hoch má tu nejdůležitější vlastnost, kterou musí mít každý kluk, má-li z něj něco být. Má silnou touhu být chlapem, je chtivý nového, lačný po neznámém.

Jeho hry pěstují sílu, jeho písně zpívají o dalekých krajích, které chce poznat, jeho vedoucí ho učí pracovat, život mezi přáteli mu vštěpuje kamarádství, a celé okolí ho nabíjí chlapstvím.

Děvčata ženské pracovní služby na jednom z četných výchovných kursí

Mladí učí staré.

Konečně se stane členem Hitlerovy mládeže. To už se nikdo z nich nepovažuje za chlapce, přesto, že jim je teprve deset let. Ale vždyť je znáte. Pozorujte jednou, jak jsou jisti sami sebou. Jak dovedou vystupovat, jak se dovedou pohybovat, jak každý jejich krok i pohled vyzařuje sílu. To je silná mládež silného národa, který je na ni pyšný.

V Nürnbergu vypomáhá mládež v tramvajích jako průvodčí. Jsou pohotoví, bystří, energičtí a oblíbení. V Münchenu stála mládež na nádraží a ochotně přiskočila k ženám nebo vojákům, kteří nesli těžké zavazadlo, aby jim pomohla.

V mnoha městech jsem viděl mládež jako průvodce, jako pořadatele, biletáře, hasiče, listonoše, sběrače, kurýry, strážce.

Německá mládež si ví s každou prací rady. Jde do všeho s obětováním a s nadšením. A svým nadšením strhuje i staré. Svým příkladem je povzbuzuje. Ano, německá mládež opravdu mnohdy vychovává staré.

Německá mládež dozrává rychleji, protože se jí věnuje mnoho péče, protože má nesmírné možnosti. Projde také výtečnou školou Hitlerovy mládeže, projde i Říšskou pracovní službou, která každého naučí ctít práci, rozumět jí a mít práci rád.

Německý hoch je zdravý sportovec, je zkušený pracovník, je obětavý národovec. Není oboru, který by ho přivedl do rozpaků, není věci, nad kterou by zakolísal. Výchova mu zocelila vůli, vypěstovala charakter.

Naše mládež musí být stejná! Potřebujeme zdravou, silnou, zkušenou, obětavou mládež. Kuratorim zahájilo svou činnost po celé oblasti Protektorátu.

I ty budeš postaven před nové úkoly. I k tobě se přijde s výzvou přiložit ruku k dílu. A v tu chvíli si vzpomeň na německou mládež, a řekni si: To musíme také dokázat!

České pracovní tábory.

Prošel jsem mnoha českými pracovními tábory v Říši. Setkal jsem se s mnoha Čechy, mezi nimiž bylo mnoho mládeže. Našel jsem mladé hochy, kteří seděli za stoly. Viděl jsem mnohé české hochy, veselé, živé, radostné, hochy, kteří věděli, že jsou venku proto, aby se také něčemu přiučili, aby pochytili mnoho nového, aby poznali spoustu neznámého, aby uviděli nové lidi, nové kraje, naučili se novým řečem. V takových táborech mě bylo vždy radostně. To byli hoši, jací mají být.

Členové HJ účinně pomáhají v polních pracích.

A v Berlínu jsem potkal několik mládenců, kteří projeli Ostmarkou, poznali mnoho krajů staré Říše a právě se chystali na cestu přes Dánsko do Norska. Přál bych vám slyšet, jak nadšeně mluvili o svých zkušenostech, přál bych vám vidět, jak jim nedočkavostí zářily oči, když si vzpomněli na krásnou cestu, která je očekává.

Z těch hochů byla cítit rvavost, s jakou se vrhli na život, aby z něj urvali co největší kus, čišela z nich síla, kterou nabyli v práci.

Až se takoví hoši vrátí domů, pak budou naši nejlepší občané. A od těch se budete učit.

Ale do té doby už musíme sami udělat kus práce. A proto: Vyhrnout rukávy, a do díla! Ještě dnes, ihned!

Jiří V. Šamla.

Všechny snímky J. V. Šamla.

ODPOVĚDNOST JE PRO VŠECHNY

Členové HJ tráví svůj volný čas při zábavě a poučení v domovech HJ.

OPIUM - POŽEHNÁNÍ A KLETBA LIDSTVA

Zužitkování máku a opia můžeme sledovati až do dob pradávných. Tak byla nalezena při prozkoumání kůlových staveb, zřízených před 4000 lety na švýcarských jezerech, semena máku, který asi sloužil k obživě i k opájení. Též ve starověku byly účinky opia již dobře známy, jak je zřejmo z četných zpráv tehdejších dějepisců. Staří Řekové zobrazovali boha spánku, Morphea, kterak drží makovice, symbol spánku. Nápoj zapomenutí, Nepenthes, o němž se zmiňuje Homér, byl pravděpodobně opiový preparát. Mák, z něhož se opium připravuje, byl pravděpodobně po prvé pěstěn v Egyptě, odkud se potom pěstování rozšířilo do Persie, Indie a Číny. Theoprast, žák Aristotelův, líčí zužitkování opia jako léčiva. Rovněž Plinius (50 let po Kr.) píše v jednom ze svých spisů, že větší množství opia může způsobiti i smrt. Z Číny máme první zprávu o použití opia teprve z roku 973 po Kr. Ale již v XI. století bylo pěstování máku a výroba opia v Číně značně rozšířeny. Až do této doby se z opia vyráběly pouz eopojné nápoje a teprve v XVII. století se rozšířil zlozvyk kouření opia. V pozdějších letech bylo opium ve velkých množstvích dováženo do Číny, která přes svoji vlastní značnou výrobu neměla dosti tohoto jedu, aby mohla zásobiti všechny ty, kteří se neřesti kouření opia oddávali. Hlavně Angličané to byli, kteří zde vedli tento výnosný obchod bez nejmenších ohledů na to, jaké škody prodejem opia způsobovali.

Dnes je zlozvyk kouření opia v Číně již značně omezen, přesto se odhaduje počet kuřáků opia mezi tamním obyvatelstvem na 20 až 30 milionů. Zvláště Japonci vyhlásili této neřesti rázný boj. Pěstování a dovoz máku a opia byl v Číně pod trestem smrti zakázán. Naproti tomu je kouření opia ještě značně rozšířeno ve východní Indii, na Filipinách, Sumatře a Borneu. Lze však očekávati, že po obsazení těchto území Japonci i zde učiní rázná opatření proti zneužívání opia.

Surové opium, které přichází do obchodu, je většinou hnědý prášek. Získává se ze šťávy máku (Papaver somniferum) tím, že rostlina se na libovolném místě nařízne. Z řezu pak vytéká bílá, mlékovitá šťáva, která po vyschnutí dává hnědou látku, opium. Nejvíce opia obsahují nezralé makovice. Vyschlá šťáva se zeškrabává, dřevěnými nástroji se z ní vytváří tak zvaný »opiový koláč«, který se potom zavine do mákových listů.

Nejdůležitější součástí opia je morfin, jehož je v opiu 10—12%. Vedle morfinu obsahuje opium ještě asi dvacet jiných alkaloidů: Narkotin 5—6%, Kodein, Papaverin, Narkein a jiné. Mimo to opium obsahuje až 55% vody, různých sacharidů, pryskyřic a bílkovin. Morfin byl z opia isolován v roce 1806 německým lékárníkem Sertuernerem. Nejdůležitější vlastností morfinu je jeho schopnost zmírňovati nebo zcela odstraňovati tělesné nebo duševní bolesti. Pro tento účinek se morfinu často zneužívá. Trvalé zneužívání morfinu má za následek, že morfinista zchátrá jak tělesně, tak i duševně. Dostavuje se únava, pracovitost klesá, morfinista zanedbává svůj zevnějšek, stává se lhostejným vůči svému okolí a jeho vůle se soustřeďuje pouze na získání stále nových množství morfia, při čemž se ani neštítí před krádeží a podvodem.

Ke kouření se užívá surového opia, které obdrželo dlouho trvající přípravou zvláštní vůni. Takto připravené opium je Číňany nazýváno »čandu«. Kouří se ze zvlášť k tomuto účelu zhotovených dýmek. Zneužití opia má za následek poklesnutí tělesných a duševních sil. Ne všichni lidé reagují stejně po kouření opia. Zdá se, že na příklad někteří Číňané jsou proti vlivům opia odolnější, i když je kouří pravidelně a ve větších množstvích. Pro bělocha však tato neřest znamená zhoubu a předčasnou smrt.

Aby bylo zamezeno zneužívání opia, opiových přípravků, omamných jedů z opia připravených nebo jemu příbuzných, byl na mezinárodní konferenci v Haagu vydán tak zvaný »opiový zákon«, který má zabrániti, aby se opiové přípravky nedostaly do nepovolaných rukou.

V. N.

Co se děje ve světě a u nás doma

První výročí vypovězení války Německem, Itálií a Japonskem Spojeným státům severoamerickým bylo významně vzpomenuto čelnými představiteli těchto států. V Berlinu položil při této příležitost japonský velvyslanec generál Oshima věnec na hrob neznámého vojína a vykonal přehlídku čestné roty. Foto Transocean

Němečtí pancéřoví granátníci vytlačili anglo-severoamerické sbory z osady Tebourdy v Tunisu. Obsazením této důležité posice byl znemožněn postup nepřátelských sborů do Tunisu. Na obrázku pancéřoví granátníci obsazují osadu. Foto PK-Wörner

Němečtí pěšáci ve svých zimních krytech. Foto PK-Stolz

Němečtí pancéřoví granátníci postupují proti bolševikům v sutinách města. Foto PK

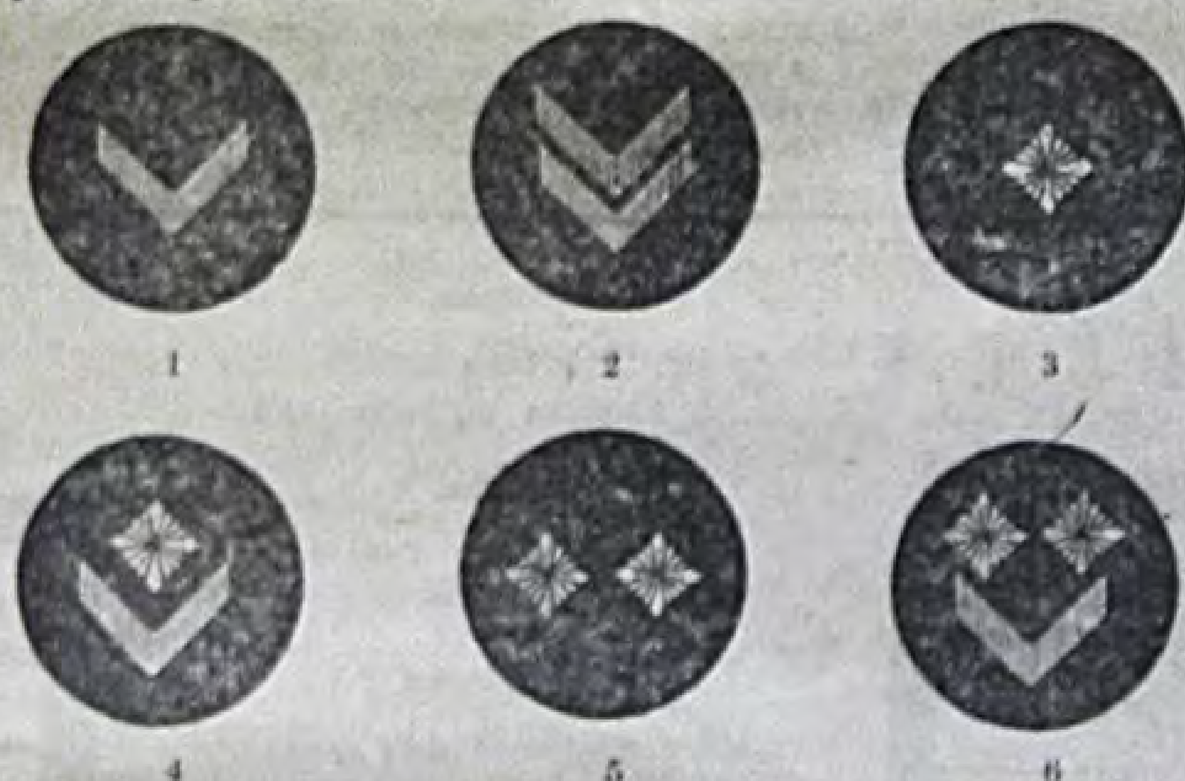
VÝSTAVBA HJ

Německá Hitler-Jugend má 5 základních složek. O organisačních jednotkách hlavní složky, to jest vlastní HJ, jsme se zmínili v minulém čísle. Tato sdružuje chlapce ve věku 14—18 let. Chlapce mladší a to ve věku 10—14 let sdružuje Deutsches Jungvolk další složkou HJ je Jungmädelbund (JM) s dívkami ve věku 10—14 let, čtvrtou Bund Deutscher Mädel (BDM) pro 14—18leté dívky a konečně pátý organisační celek dílo „Glaube und Schönheit" — kterého se zúčastňují dívky ve věku 17—21 let.

Deutsches Jungvolk, jeho jednotky a hodnosti.

Podle Hitler-Jugend dělí se podobně Deutsches Jungvolk na tyto jednotky: Nejnižším celkem je Jungenschaft, čítající asi 10 chlapců. Obyčejně ze čtyř těchto jednotek je vytvořen Jungzug, který spolu se třemi dalšími tvoří Fähnlein. Další vyšší jednotkou je Jungstamm o velikosti asi 4krát větší než Fähnlein a konečně Jungbann, který se skládá asi ze šesti Jungstammů.

Hodnosti v Deutsches Jungvolku se pro snadné rozlišení od HJ vyznačují jinými jmény a také hodnostní odznaky jsou jiné, jak ukazuje náš obrázek.

Nejnižší dvě hodnosti jsou Hordenführer (obr. 1) a Oberhordenführer (obr. 2). Vedoucím nejnižší organisační složky je Jungschaftsführer (obr. 3), vyšší hodnosti je Oberjungschaftsführer (obr. 4). Vedoucím Jungzugu je Jungzugführer (obr. 5) a vyšší hodnosti je Oberjungzugführer (obr. 6).

Dále následují postupně tyto hodnosti: Fähnleinführer, Oberfähnleinführer, Hauptfähnleinführer, Jungstammführer, Oberjungstammführer, Jungbannführer, Oberjungbannführer, a konečně Hauptjungbannführer, který je nejvyšší hodností Jungvolku. Služebně je podřízen Deutsches Jungvolk svým Jungbannem vedoucímu příslušného Gebietu HJ, u kterého je pověřenec pro Deutsches Jungvolk.

Říšský sportovní vedoucí von Tschammer und Osten navštívil při své pražské návštěvě 16. prosince na pražském Hradě Zastupujícího říšského protektora ϟϟ-Oberst-Gruppenführera a Generalobersta policie Daluege. Snímek: Bilddienst-Reichsprotektor

Maďarští vojáci vyznamenáváni na frontě německým řádem Železného kříže. Foto PK

K UDÁLOSTEM

Jestliže jsme před čtrnácti dny vzpomenuli prvého výročí dne vypuknutí války na Dálném východě, tu nutno zmíniti se dnes o jiném, neméně důležitém výročí, jež uplynulo 11. prosince tohoto roku. Toho dne uplynul totiž rok od vyhlášení války mocnosti Osy a několika jiných států, spojených v Paktu tří, Spojeným státům severoamerickým. Angličané, kteří si od vstupu USA do války slibovali obrat v jejím průběhu, museli poznat svůj omyl a těžce jej zaplatiti jak ztrátami svých posic na Dálném východě, tak také především na moři, kde po rozšíření akční oblasti německých ponorek počaly klesati vedle jejich lodí i jednotky severoamerického loďstva. To, co naši nepřátelé považovali za možné, totiž že německé ponorky nebudou moci operovati v takových vzdálenostech, stalo se skutkem a časté zvláštní zprávy nám dokazují, že i za zimních měsíců neustává činnost ponorek, které v měsíci listopadu dosáhly rekordní číslice potopení lodní tonáže v jednom měsíci — 1,035.470 BRT. — Pokud jde o pevninová bojiště, i tu si mocnosti Osy udržují stálou iniciativu, ať je to již severní Afrika, nebo východní fronta, kde po zhroucení počátečních sovětských útoků přešly branné síly našich armád k protiútokům a docílily velkých úspěchů, jak oznámila před několika dny zpráva vrchního velitelství o konečném výsledku bojů v prostoru Toropec—Ilmenské jezero—Kalinin.

Mládí bojovalo se stářím

V representačních místnostech pražského Obecního domu byl od 5. do 17. prosince konán šachový turnaj, k němuž se sešlo dvanáct nejlepších mistrů. Na šedesáti čtyřech polích jsme viděli bojovat světového přeborníka dr. Aljechina, říšské mistry Jungeho a Sämische, z našich pak staré známé, Foltyse, Opočenského, Rejfíře, Hromádku, F. J. Prokopa, Zítu, Thelena a z mladých nadějného Kottnauera a Podgorného. Jaké vyplývá poučení z tohoto turnaje? V prvé řadě ta skutečnost, že více jak kdy dříve sledovali mistrovské zápolení lidé mladé generace, kteří tak znovu prokázali, že u této hry je možno zapomenouti na špatnou zábavu, karban a co všechno jiného a že až se vrátí domů, zasednou k šachovnicím a budou pěstovat paměť, budou si cvičit postřeh, pozornost a pro svůj všední život si odnesou větší smysl pro taktiku a strategii. Budou si také všímat ve větší míře četné šachové literatury, poněvadž šach jim bude výtečným universálním výchovným prostředkem. Turnaj, který byl právě skončen, ukázal také, jaké schopnosti má mládí. Osmnáctiletý říšský mistr Junge, který se dělí o prvé místo s vynikajícím padesátníkem dr. Aljechinem, inteligentní, ukázněný a houževnatý Kottnauer a elánem mládí hýřící Podgorný z našich, to jsou ukázky, co je možno dokázat při poctivém úsilí, při tvrdé škole, když se chtěli dostat mezi nejlepší z nejlepších. A co ti ostatní? Mnozí začali už ve svém mládí, aby na svoji pozdější dráhu po dlouhé řadě dnů byli náležitě připraveni. Všechna mládež, která se tohoto turnaje zúčastnila a i ta, která sledovala každodenní boje v tisku, nalezne v šachové hře, jejíž dějiny jsou takřka půldruhého tisíciletí staré, nejen vhodnou zábavu při dlouhých chvílích, ale povede ji i k ušlechtilosti a rytířskosti nejen boje při ní, ale i v soukromém životě.

Dr Aljechin

Junge

MLADÍ V DOPISECH

Lidé v našem národě, kteří se dosud nechávají ovlivňovat londýnskými lháři a vůbec všemi nepravdami, které jsou šířeny o naší Říši, rozšiřují tvrzení, že všechno, co se dnes dostává o nové české mládeži na veřejnost, je lživé. Těmto lidem se podařilo nakazit i část české mládeže. Proto dosud mnozí z mladých se domnívají, že se jim něco nalhává.

Chceme každého přesvědčit, že Říše nemá zájmu, aby nám něco nalhávala. Voláme ke všem rozumným mladým lidem: Nenechte se ovlivňovat pecivály a komedianty! Všechno, co vám říkáme, je pravdou: nikoho neobelháváme a tím méně vás. Vždyť pro vás pracujeme a žijeme!

Již řada mladých věří ideálu říšské pospolitosti a dala se mu plně k disposici. Tito mladí, kteří se nebojácně hlásí k říšské myšlence, jsou živým důkazem toho, že osud národa se dávno nespravuje podvodným obelháváním.

Mladí, dívejte se na svět s otevřenýma očima!

„Jdeme-li v Praze směrem dolů od Musea po Václavském náměstí, ihned u nejbližší stanice pouliční dráhy najdeme zajímavou věc. Na chodníčku pro chodce stojí zvláštní budka, modře natřená, nahoře se čtyřmi postranními vsuvnými otvory. Dole potom znaky hlásají, že budku vybudovalo město Praha. A přistoupíme-li poněkud blíže k té zajímavé věci, shledáme, že nad každým otvorem je nápis: Zeitungen und Bücher für die Wehrmacht.

Každému, kdo si nápis přečte, je jasno, že do této schránky dáváme knihy a časopisy všech druhů, a že tyto se potom dostanou do rukou vojáků, kteří za nás na frontě těžce a neoblomně bojují. Do schránky vkládáme nejen knihy zábavné, ale i poučné, a časopisy, které můžeme postrádati, neboť víme, že voják na frontě jich bude mnohem více potřebovati, nežli my zde v zázemí.

Připomeňme si všichni, že kniha dobrého obsahu s láskou darovaná vojákům na frontě ulehčí jejich tvrdý boj a že na dalekou frontu, vzdálenou mnoho set kilometrů, přinese sladký pozdrav a vzpomínku z jejich domoviny!

Proto tedy prohlédněte svoje knihovny, psací stoly a skříně, vyhledejte vhodné knihy a neopomiňte je při nejbližší cestě vhodit do modré schránky. Vzpomeňte, že voják vám za ně vděčí!"

V. R. Marek.

„Židovstvo, jelikož není schopno vytvořit svůj vlastní stát, se přiživuje drze u států druhých a běda, podá-li se Židovi někde prst. Žid pozbývá schopností, ukazujících na pravého muže, vojáka s pevnou vůlí, svými odpornými vlastnostmi, které zhruba počítány jsou sobeckost, krutost, lstivost, především chamtivost, jež je pro něho nejvíce příznačná a která vrcholí v panovačnost. S takovými vlastnostmi žádný národ nemůže existovat, proto Židé jsou postiženi pohromou. Žid nemá národní hrdost v těle, Žid neví, co je to býti dobrým, upřímným, oddaným, svorně s ostatními kmenovými příslušníky myslícím.

Proto teď tady stojíme my, jako neshplouvavá stráž svého národa, který nesmí více utrpět pohany, jež naň nakupila bývalá židovská nadvláda. My jsme převzali úkol, který nebude za žádnou cenu změněn, odstraniti z našeho národa poskvrnu židovskou až do úplného zmizení a národ očištěný vrátiti zase spravedlivému světu, který znamená čistou ideu říšskou."

J. Baštář, Praha.

Aby práce vychovatelů mládeže měla podstatný význam, aby mohla býti postavena na pevnou basi, na které by se dále budovalo — je nutno vyrvati dělnickou mládež z obětí rozkladných vlivů a přivésti ji k positivní práci pro Říši. Je to úkol těžký, ale posvátný, neboť získáme-li dělnickou mládež, získali jsme mládež celou.

Pro tento odpovědný úkol je třeba mladých neúnavných lidí, kteří dělnické mládeži rozumějí, kteří z ní vyšli a s ní pracují — lidé, kteří znají duši dělnické mládeže.

Vychovatel mládeže musí míti k dělnické mládeži kladného poměru, který vyvěrá ze znalosti její psychologie."

Vladislav Náprstek, Kladno.

»Dnešní doba, dnešní poměry a také to, jaký důraz se přikládá dnes na mládež, ukazuje nám všem cíl takový, abychom se přizpůsobovali na své povinnosti na své úkoly a práci. Mládež je podstatou národa. Kdyby jí nebylo, nebylo by národa. A proto na ní klade národ veliký úkol, úkol, který musí být svatý. My mladí jednou povedeme národ, my za něj jednou budeme odpovídat. A proto již dnes musíme ukázat především Říši, že si zasloužíme, aby náš národ mohl spokojeně žít a pracovat. Právě na nás nejvíce záleží!

Chceme-li něco dokazovat, musíme se státi lepšími, neboť jen správní lidé vykonají dobré dílo. Co to má znamenat? — Vše to, co nepatří k mládí, musíš zanechat. Nesmíš jinými zásadami žít a jiné šířit. Musí z řad mládeže vymizet výstřelky, klukovské nerozumnosti, podřadná literatura a musí v ní zavládnout pravé kamarádství, jež zušlechťuje a ne to, které kazí.

Česká mládež se musí především stát lepší, aby mohla vykonávat úkoly jí svěřené, to znamená, že musí být odvážná, čestná a kamarádská. Již dosti kamarádů pochopilo dnešní vývoj mládeže. Ale také vy ostatní přiložte ruku na srdce!

J. O Diblík, Čes. Libchany.

»Jdu po ulici a potkám kamaráda z tábora. Pozdraví zvednutou paží a kolemjdoucí se okamžitě na nás podívají. Je to zde v Budějovicích pro ně novinka, že se Češi zdraví arijským pozdravem a k tomu na ulici. Oni to ještě neviděli. Hrají si jako pštrosi v zoo na schovávanou a bojí se, že »kdyby prý se to obrátilo« a pod. — Nevěřící. — Viděl jsem však, jak pak známí se na nás usmáli a když jsem je potkal na ulici po druhé, zdravili zvednutou paží již také.

»Když ptáčka lapají, pěkně mu zpívají«, nebo »to nalítli« a podobné přísloví a řeči plynou ze rtů oněch živlů, které nevěří v pořád ještě v pravdivý řád Říše, který je zaveden u nás.

Těch pár jedinců, kteří nás ignorují a proti nám štvou, se však bát nemusíme, ty odstraní zub času sám.«

Z dopisu absolventa výcvikového tábora M. Starého.

»Dělám všechno, co mohu a co dokázat umím, abych i já mohl se s čistým svědomím přičítat k těm, kteří alespoň svojí prací pomohli k vítězství revoluce mladé Evropy.

Jsem rád, že mám tuto příležitost poznat myšlenky nacionálního socialismu v místech jejich domova a poznat v praxi užití jeho ideály.

Byl-li jsem před příjezdem do Říše stoupencem nových myšlenek, jsem teď ještě něco víc!

Rád bych měl tak silný hlas, aby mě slyšeli všichni ti staří pobloužnění, aby mně slyšela zvláště mládež: Nová Evropa je veliká a silná, nová Evropa je jedinou vaší cestou a nejlepší!

Rád bych, aby uvěřili a pochopili.« Jaromír Netík píše z Říše.

Na slovíčko, čtenáři

B. Irovský, Třebíč: Sděl adresu onoho čiperného chlapce, aby mohl být použit pro event. spolupráci s Kuratoriem. Článek budeme citovat.

Fr. Žák, Vsetín: Použijeme. Hlas se občas.

Josef Kilp z Přerova nám poslal dopis a lístek, ale neudal adresu. Dokonce nás vyzval, abychom mu odpověděli poste restante. Dopis i lístek házíme do koše! Čtenáři mají naši důvěru, požadujeme tedy důvěru i u čtenářů.

Václav Valouch, Prostějov. Názor o zanedbaném filmovém dorostu správný. Ale i v tom bude zjednán pořádek.

Se 17letým chlapcem z Moravy by si rád dopisoval Přemysl Zbořil, keramická škola, Praha XII., Schwerinova č. 2275.

Čtenáře upozorňujeme, aby rozlišovali, co je redakce a administrace. V redakci vznikají noviny, v administraci se prodávají. Chcete-li napsat něco pro Zteč, pište redakci, ale Zteč si objednáváte v administraci. Dále upozorňujeme, že každý nepodepsaný dopis házíme do koše, i kdyby byl sebelepšího obsahu.

KONÍČEK

	BÝ	NY	
DÍ	HO	NE	VÁ
U	ČAS	MU	DI
NA	VÁ	KDO	CE
SE	PRÁ	TO	TO

ROZLUŠTĚNÍ HÁDANEK Z MINULÉHO ČÍSLA

Křížovka: Tajenka: Mládež jest budoucnost našeho národa.

Vodorovně: B. A, hoboj, t. C. Do, rek, eb. — D. Osm, n, emu. E. Rais, hrad. — F. Akr, o, blo. G. Na, tvá, lu. — H. O, Emila, c.

Svisle: 2. L, Osaka, e. — 3. Ah, mír, eš. — 4. Dor, s, tma. — 5. Eben, ovin. — 6. Zok, h, alt. — 7. Jj, erb, as. — 8. E, email, o.

Koníček: Zdar našemu časopisu.

Rebus: Zteč.

Úloha k přemýšlení: 2 + 2 = 4, 2 × 2 = 4.

Ženci jitro, trojici žen.

Ida, Aida.

Moucha, do ucha.

Veselice, se velice.

Místenka.

Spojku umístěnou měla,
když kanárka mrtvého zřela.

Obložka.

Člen národa v obležení
v cizího čápa se změní.

Permutovka.

123456 dívčí jméno znáš,
561234 hlínu zas tu máš,
215643 srkání to pouhé,
rozřešíš to hned, není to dlouhé.

Početní oříšek.

Čísla od 1 do 16 napište do čtyř řad po čtyřech tak, aby součet vodorovně, svisle i úhlopříčkami činil 34.

Početní hádanka.

Na oltáři hoří 8 svíček; kostelník 6 zhasil. Kolik jich tam zůstalo?

Pronikačka.

Do tekutiny letopis vniká,
druh písu tu hned vzniká.

Sloučenka.

Předložek pět, hláska, dost:
dohromady máte skvost.

Výpustka.

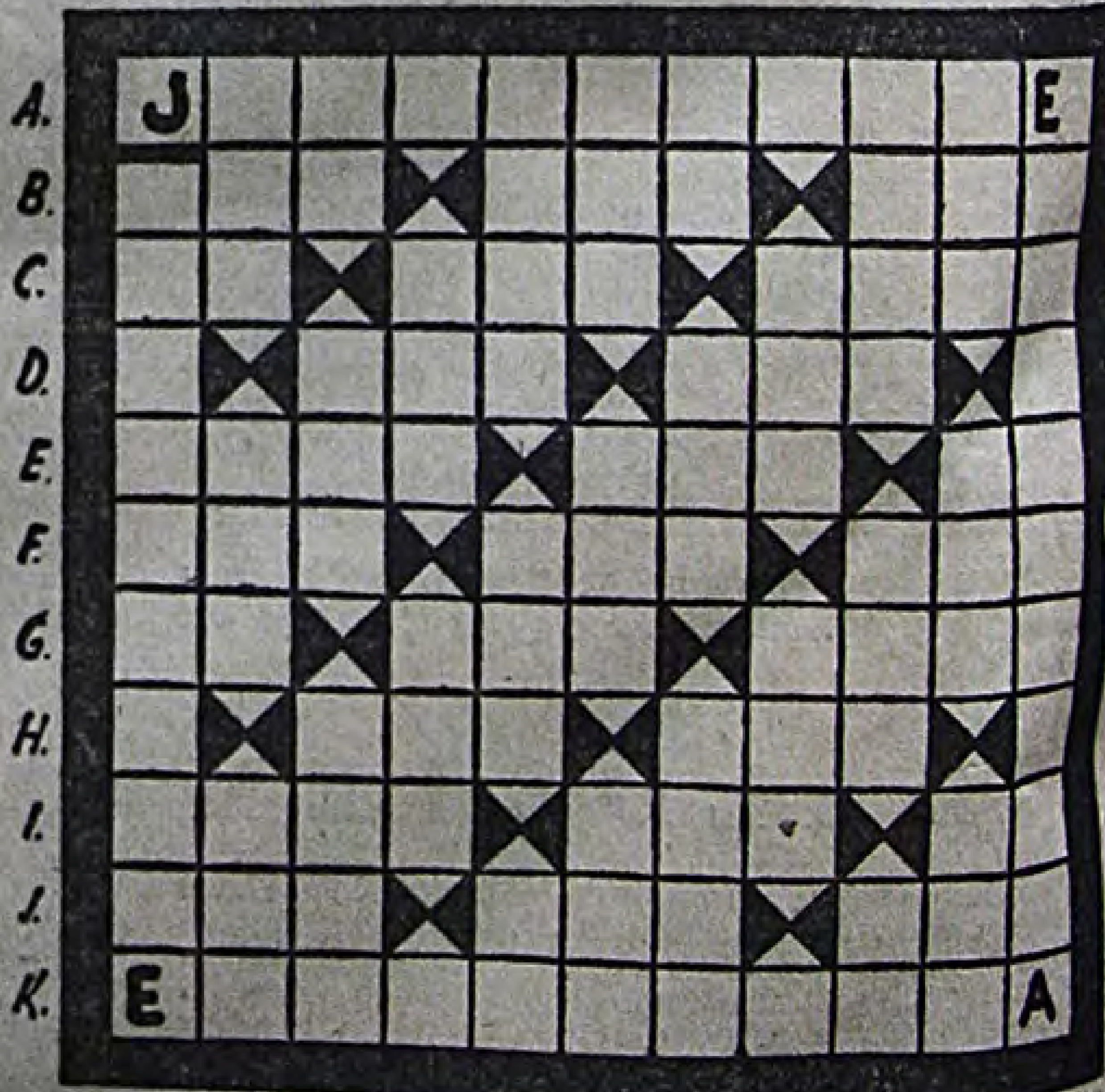
Hádanek a křížovek „správná"
vzpomíná ráda na rodné své
město „výpustka".

Zrůda.

Květina jsem, modře kvetu,
louky zdobím v parném létu.
Rozdělíš-li moji zrůdu
ve dvé, městem českým budu
spolu s hradu zříceninou,
kterou najdeš v straně jinou.

KŘÍŽOVKA S TAJENKOU

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11.

Vodorovně: A. Počátek tajenky. — B. Mužské jméno, skupina stromů, rovněž. — C. Předložka, výraz v šachu, plazí. — D. Poplatek, kuchyňská potřeba, předložka. — E. Bůh, žal, italská řeka. — F. Znak, jižní ovoce, pohyb vzduchem. — G. Egyptský bůh, hračka, ženské křestní jméno. — H. Nota, titul muže, měkkýš, předložka. — I. Hluk, předložka, zkratka letopočtu. — J. Cenný papír, modlitba, plavcům ne bezpečný. — K. obrácená třetí část tajenky.

Svisle: 1. Obrácená čtvrtá část tajenky. — 2. Pramáti, dobový křik. — 3. Pobídka, strom, zbraň. 4. Předložka, průkaz, plodina, spojka. — 5. Rovina, člen národa, povzdech. — 6. Část obličeje, potřeba kočího, číslovka. — 7. Patrně, nepřítel, pokožka (bez háčku). — 8. Římsky 100, potřeba turisty, citoslovce, předložka. — 9. Člen národa, opak pravdy, zná. — 10. Působí otravu, přenáší motýl, tvář. — 11. Druhá část tajenky.

DĚVČATA SE HLÁSÍ

DĚVČE A ŽIVOT

Co je život? Ach, ty se ptáš? Ty nevidíš? Všude, všude kolem tebe proudí.

Co je to? Je to stálá jediná touha, po které marně vztahujeme ruce; a snad je tím krásnější, poněvadž je nedosažitelná. Život bolí, ale — co je trocha bolesti proti jeho krásám?

Staneš na jaře na stráni. Nad tebou se klene modré nebe jako oči nevinného dítěte. Mladé břízky šeptají melodii mládí. A pod tebou? Snad kvete mateřídouška. Malá, skromná a přece tak opojně krásná! Proč se oči plní slzami, a srdce, to mladé, bláhové srdce se chce rozletět za písní skřivana, za jarním vánkem. Vidíš krásu života, jeho věčnou melodii, projasněnou stříbrnými trylky a šepotem.

A jak ti je, když bez cíle bloudíš ulicemi zahalen v bílý závoj mlhy, nebo když kapky deště padají do tvého rozbolavělého nitra? Já vím, člověk se těžko vyzná sám v sobě. Nebo když první sněhové vločky padnou do šerých ulic Ach! Ne, nikdo nevypoví tu krásu. Vločky tančí, víří a ty věčně bys chtěla chodit v tom bílém reji.

Démanty hvězd září a tichá milosrdná noc zchladila horké čelo. Vidíš padající hvězdu? Hvězda přání. Přála sis něco? Ano, přála. Chtěla bys, aby nikdy neminulo kouzlo večera, chtěla bys být něčím velkým. Díváš se do zářících hvězd a myslíš jen, že kdybys neměla své sny, žít bez nich by byl život příliš prázdný a všední. Vidíš. Ještě se ptáš, co je život? Jediná horoucí touha, práce, radost a bolest, ztišené třpytem hvězd.

A ty stojíš pod nimi malá a pokorná.

„Živote, mám tě tolik, tolik ráda!"

B. Šlapetová.

O lepší četbu

Upřílišnění mravokárci a nepovolaní kazatelé mají stále co zlehčovat, v ničem nenacházejí dobré jádro. Všechno je jim nakažené, ne-li docela zkažené. Mohou se usoptit posměšky, jaká že jen ta dnešní mládež je. O nic vážného nemá prý zájem, ze všeho si tropí smích, má raději nepravosti než dobrotu, zkrátka nestojí prý za nic. Také na vás, čtenářko těchto řádek, mají ti chytří lidé spoustu obžalob. Čtete prý sladounké románky, zabarvené pastelovými barvami naivních lásek, chodíte prý do biografu jen na limonády, kde máte naději spatřit svého filmového miláčka, u divadla to nejsi jiné a ještě řadu dalších chyb na vás našli.

Ale tomu přece nikdo nevěříme. Abychom se po pravdě přesvědčili, jak to vlastně je třeba s tou dívčí četbou, šli jsme se zeptat po knihkupectvích, kde jsme se zajímali o to, které knihy si dívky nejvíce kupují, nebo které dostávají darem. Tak, a teď to máme docela určitě zjištěno. Žádné marmeládové selanky, žádné pusinkové čtení, ale knihy docela vážné a seriosní jsou teď četbou mladých dívek. Malý přehled nebude v neprospěch.

Nejsou to jen moderní autoři, ale i ti starší jsou ve veliké oblibě. Třeba Neruda, jemný a ryze český básník, dokonalý figurkář, který dovede před oči postavit člověka a slovy jej vykreslit, jako nikdo jiný. Jeho povídky o rodné Malé Straně a četné knihy feuilletonů stejně jako jeho básně, jsou velmi oblíbeny. Mocného lyrika a okouzlujícího vypravěče Jaroslava Vrchlického mají dnešní dívky také v oblibě. Vždyť nad Vrchlického verši je možno tak krásně snít! Z ženských autorek je stále hodně čtena Karolina Světlá, hlavně těmi, kdož milují život na venku. Těm bude vždy Karolina Světlá nejoblíbenější autorkou.

Na moderní autory dnešní dívka přirozeně také nezapomíná. Jak by mohla! Takový František Kožík, jeden z nejpozoruhodnějších zjevů naší literatury, dovede dívčí duši připoutat svým neobvyklým slohem. Vážně založené duše si přečtou rády spisy Durychovy, ve kterých je skryto kouzlo barokních rytin. A sentimentální čtenářky se obracejí na sever, kde se rodí spisovatelé vážného slohu a vážných myšlenek. Severští spisovatelé doplňují knihovnu mladých dívek.

Jmenovali jsme ovšem jen namátkou některé autory, vždyť je ještě tolik jiných, které si dívky vyhlédly a rády by je uviděly mezi dárky pod stromečkem. Ale jednalo se hlavně o to, abychom ospravedlnili i vás, milá čtenářko. Vždyť přece i vy zasedáte ráda k četbě, která vám může něco říci, a dívčí románky, které byly bolavým místem na těle naší literatury, už těžko mohou uspokojit vaši četbychtivost.

J. Hlaváčková.

Za kuchyňskými dveřmi

Zažily jste předvánoční paniku v domácnosti? Přiložily jste také ruku k dílu a pomohly maminkám v jejich velkém úkolu vytvořit zářivé a hřejivé prostředí, prodchnuté vánoční náladou?

S »kačenkou« na hlavě a prachovkou v ruce, v teplácích nebo zástěrce vám to bude slušet, a budete mít ten nádherný pocit, že jste pomohly mámě, že se už k něčemu hodíte, že se na vás maminka může v něčem spolehnout. A nemyslete si, že je to bez půvabu, zařádit si v kuchyni; je to úplná rozkoš, umývat špínu a utírat prach, vyčarovat za pár hodin běloskvoucí, milou kličku, která dýchá teplem a útulností.

Máminy oči září radostí a pýchou, že má tak hbitou dceru a že nemusí první a poslední brát do rukou. A vám je hezky u srdce jen proto, že jste udělaly radost mamce. Jen si vzpomeňte na celoroční máminu dřinu a potíže se kterými se denně setkává a uznáte, že je vaší morální povinností, pomoci jí alespoň při velkém úklidu. A pak to děláte i pro sebe a pro své vlastní pohodlí.

Ale mýt a utírat prach, to není všechno. To ještě znamená udělat v pokoji to prostředí a dát mu to něco, co dělá z bytu domov. Snad se vám to podaří kouskem zlatého jmelí na lampě, několika zahradními kopretinami na psacím stole, možná, že vám pomůže svazek jehličnatých větévek, se šiškami a červenými pentlemi.

A když budete mít uklizeno, pak se vrhnete s maminkou k plotně a začnete čarovat: míchat, solit, sladit, ochutnávat, péci a vařit a smažit; každého rušitele kuchyňského klidu se budete snažit co nejdříve vyvést ven a zůstanete sama v okruhu plotny zahalena mlhou a parami a dráždivou, kořeněnou vůní, která se line po celém domě a dává tušit tolik dobrot. Nejhorečněji se pracuje na Štědrý den. Od časného jitra musíte být již s mamkou na nohou a dodělávat poslední maličkosti, kterých, jak ke svému zděšení zjistíte, bude celá řada. Ale odpoledne si budete moci říci, že již máte nejhorší za sebou a můžete s klidem a radostí čekat na večer. Salát bude již upraven na mísách s pyšným ornamentem ze zeleného hrášku a červené řípy, a na samý vršek posadíte krásnou škrabanou růžici z másla, ale tu dělejte, až se maminka nebude dívat. Vánočky už dýchají vanilkovou vůní a čekají na svoji chvíli, ryba je obalena, jen ji smažit a kapřík na černo plave v báječné hnědavé omáčce.

»Několik sušených švestek jsem tam již dala, tři řízky citronové kůry, několik malých i velkých rozinek, kostka v černé kávě upraženého cukru, a také kapka hořkomandlového oleje. I lžíci bílého vína jsem našetřila a několik na řízky pokrájených mandlí.«

Pak ještě špetka badiánu a malý kousek celé skořice, a také maličko, ale maličko, zázvoru.

Zkrátka, vše čeká náležitě a slavnostně na bíle prostřený stůl, na porcelán a sklo, na tmavozelené kouzlo lesa; vše čeká na Štědrý večer.

I vy naň pak čekáte, abyste s rozpačitým úsměvem a rády přijímaly pochvaly: »Nu, ona ta naše Marie přece k něčemu je!« M. Matějů.

Dárek snadno a rychle

Vánoce jsou už přede dveřmi. Celý byt září čistotou, nebo je právě ve stadiu uklizení. Drhnou se okna, vydrátkované parkety se napouští pastou, nábytek vyčištěný a naleštěný svítí jako v době, kdy naše maminka byla šťastnou novomanželkou. Tenkrát chodila po bytě, stírala neviditelný prach a se spokojeným úsměvem pozorovala své nové hnízdečko.

Dnes se maminka neusmívá, dnes chodí jako špatné svědomí za svou ratolestí a říká: »Můj bože, holka, kdy si konečně už uklidíš tu svou skříň?« Pravda, celý byt v pořádku, jen ta naše skříň straší svým obsahem. Dokonce v ní jsou ještě letní věci, přestože rtuť v teploměru nerada překročí těch pět stupňů nad nulou. A tak jednoho dne se dcera přece jen rozhodne věnovat jedno volné odpoledne úklidu. Přinese prázdný kufr s úmyslem nepotřebné věci do něj uložit a tak trochu uvolnit svou skříň. Prádlo, šaty, všechno se stěhuje ze skříně a do vymyté se pomalu vrací zpět. Letní šaty a bluzky jdou do kufru k zimnímu odpočinku a jak tak ten zbytek prohlížíme, objevíme spoustu věcí, na něž jsme již zapomněly a nepotřebujeme jich. Tamhle je hezká žlutá bluzka s hnědými puntíky, jenže pod paží se trochu sype. Malá sestřenka si již dávno přála pro svou panenku nové šaty; prosím, zde jsou. Na panenku to ještě stačí. A tam je krabice korálků, které nám kdysi babička dala na hraní. Navlečené v dvaceti řadách budou krásným dárkem sestřičce parádnici. — Bůh ví, na co je zde ten kousek brokátu. Ale okamžik, možná, že se i z toho dá něco vyrobit. Podložíme ho hezkou podšívkou, ze dvou stran sešijeme, do třetí vložíme krásný zips, jednu tu sešitou stranu zdrhneme do širokého ucha a jedna skutečně krásná kabelka do tanečních nebo divadla je hotová. Jistě si nějaký člen vaší rodiny rodu ženského potrpí na parádu. Prosím, zde je vhodný dárek, třpytivá, elegantní a moderní kabelka. A co s tou sametovou bluzou, která nám je skutečně poněkud malá? Netoužíme-li právě po nějakém turbanu, obětujeme i tu dárkové horečce. Samet sešijeme v dlouhý pruh libovolné šířky, nabereme, vložíme zips a kapsičku, kousek podšívky, připneme krásný umělý květ a je na světě teplý a hezký rukávníček, který může mladá dívka vždy potřebovat k slavnostnějším příležitostem. Do divadla a koncertu se bude výborně hodit. Tož vzhůru do práce.

B. O.

Sestry Německého Červeného kříže ve vojenském lazaretu připravují dekoraci pro vánoční výzdobu, aby raněným vojákům byl zpříjemněn pobyt v lazaretu o vánočních svátcích.

Snimek: PK-Schürer.

Mladá německá matka. Obraz z výstavy »Nová díla v domě německého umění v Mnichově«, která byla otevřena 13. prosince.

Snimek: Hoffmann.

DÍVKY A KAMARÁDKY

Seběhly se nám vaše první dopisy. Hezké dopisy, jen co je pravda, s básněmi i s kresbami, došly nás články a povídky; en jedno .ás mrzí;

Což není, milá Moravanko H. K., J. P. a F. Č., c.ž ┘ení možno se podepsat. Což je nutno posílat anonymní dopisy? Myslíte, že je to důstojné správné mladé dívky? Nemyslíte, že to trochu uráží, poslat svoje názory své myšlenky - pak: J. P. . . . A dost; kdo jsem, co jsem, to už sem nepatří!

Také by to mohlo vypadat, že se třeba za své články stydíte . . .

Ale to u vás nepřichází v úvahu, jistě, protože vy všechny umíte říci otevřeně ano, nebo ne. To jste se jen zapomněly podepsat. Snad ve spěchu, snad . . . .

A tak příště nás dojdou samé hezké, milé a podepsané příspěvky.

Vánoční rozjímání

Blíží se konec roku, blíží se vánoční svátky; všude je klidno a důstojno. Je čas rozjímání. Teď bude na čase, abychom se vypořádaly samy se sebou.

Bude dobré, dojdeme-li k poznání, že ve většině jsme stále tytéž dívky se stejnou nerozhodností, se stejnou lhostejností k světovému dnešnímu dění, pokud nám neposkytuje rozptýlení nebo zábavu. S oblibou si říkáme: »Nu, uvidíme.«

»Neuvidíme však nic.

Celý svůj život neuvidíme nic, když se o to nezasadíme. Život — to je jít za něčím, mít před sebou cíl — poslání, namáhat se proň a bojovat proň. I když náš život stokrát srazí, smete a odhodí, vyvstanou nám překážky — musíme se znovu vzchopit, musíme jít znovu do boje. Nesmíme resignovaně zůstat stranou a říkat si, že tento boj je nad naše síly.

Víra je měřítkem sil. Kdo má pevnou víru ve skutečné ideové hodnoty, ten má i dostatek síly pro tyto hodnoty bojovati a zvítězit. Záleží jen na tvé vůli. Čím víc chceš, čím pevněji za svou věcí stojíš, čím hlouběji je idea v tobě zakořeněna, tím větší je tvá naděje na úspěch. A věřit v sebe musíš. Věřit v sebe tak pevně, aby celé tvé okolí bylo prodchnuto tvojí vírou v úspěch. Proto měj stále na očích každý sebemenší úspěch, každé sebemenší příznivé pořízení, všechno, co ti může dodati síly, až přijde přechodný neúspěch, co tě povzbudí, až budeš muset začínat znovu. Ty jednotlivé úspěchy a zdary máme teď před sebou i my, když nerady zjišťujeme, že česká dívka si doposud nevzala příklad z nikoho a z ničeho, když vidíme, že naše dívky buďto se uboze snaží napodobovati mondénní dámy, které působí jako atrakce zašlých dob za kavárenskými stolky. Druhou skupinu tvoří ještě pořád domácí puťičky, oddaně čekající na svého prince anebo dceruškу z lepších rodin, které jsou »povzneseny« nad jakékoliv snahy národa. Když vidíme, že z české mládeže jsou to většinou jen hoši, kteří se zajímají o práci jiných, o vykonané činy, kteří dovedou neprat: »To a to se mi nelíbí, proč nepracujete na této věci...« kteří se střetají mezi sebou i když je to prozatím jen písemně.

Když ty zdánlivé neúspěchy vidíme, klademe jako silnou protiváhu řadu dívek, které se vymanily samy ze sebe a jdou s dobou, jdou s námi za nový a lepší život, protože ten starý je zklamal. Těchto několik dívek je nám důkazem, že česká dívka nezmizela za nějakou mezinárodní maskou chladné dívky, že uvědomělá česká dívka zde je! Ale nám těch několik dívek nestačí; to jsou jen ty nejlepší. A my chceme další! Ne vlastně další, ale všechny. A protože to chceme silně a s pevnou a nezlomnou vůlí, protože věříme neochvějně samy v sebe, protože máme po ruce úspěchy, které nám pomohou přes překážky, proto všechny půjdeme dále tou cestou, kterou máme vyměřenou. A co víc, půjdeme jí vítězně!

Dnešní dívka pracuje v továrnách, za obchodními pulty, mnohé i v řemeslech, která byla dříve vyhrazena pouze mužům — všude nasazuje intensivní tempo. Dnes česká dívka pracuje již pro vítěznou výrobní bitvu. Zítra to však již nestačí jako projev uvědomělého českého smýšlení. Zítra musí česká dívka usilovati o svoji jednotnou organisaci, která bude tvořiti část na celkové organisaci.

Z této lhostejnosti, ve které dosud žijete, vás chceme probudit a vyburcovat k čilejší, závažnější práci duševní, abyste poznaly, co jsou to sociální problémy, a jak se opatruje malé děťátko; abyste se přiblížily národnímu životu, národní půdě a abyste věděly, co naše země potřebuje, co postrádá, abyste věděly, kde jí můžete prospět, kde jí můžete podepřít.

Aby národ věděl, že se na vás může spolehnout, až toho bude potřebovat.

»Trám, který leží na hromadě dříví, je kusem dřeva. V lešení domu je však často nosníkem celé stavby. Také člověk mimo pospolitost je jen poustevníkem, v pospolitosti je však orgánem živoucího tělesa. Živá síla pospolitosti ve vlastním těle se pocítí, jakmile tep tohoto živoucího tělesa přechází do krve. V pospolitosti mají všichni stejnou schopnost a vnitřní sílu. Rozhodující je, aby žádný nechyboval a každý stál na svém místě.«

SPORT

Nejlepší z nejlepších: VÁCLAV ROUBÍK

jar. - Veslování je pokládáno za jeden z nejtěžších a nejnamáhavějších sportů. Vyžaduje naprosto zdravých a statných mužů, kteří musí míti sílu, píli, vytrvalost a především bezpříkladnou vůli. Úspěch ve veslařině se zřídkakdy dostaví prvým rokem. Teprve po letech průpravy a tuhé denní přípravy dostává se veslař k účasti na hlavních závodech. Každoročně, od jara — začasté

ještě ve sněhových plískanicích — až do sklonku podzimu, vyjíždějí veslaři denně na vodu. Veslař-závodník musí se zříci všech zábav v době přípravy, vésti vzorný život a zaměřit všechen svůj zájem k docílení vrcholného výkonu. A příprava je denně, bez ohledu na to, zda prší či je hezky, zda je všední den nebo neděle. A zkušenost učí, že jen ti, kteří skutečně poctivě se věnují každodenní přípravě, docilují úspěchů. K tomu přistupuje podmínka ryzího kamarádství při veslování na víceveslových lodích. Taková závodní osma musí sdružovat osm kamarádů, kteří se dovedou radostně podvolit všem pokynům trenéra — svého staršího kamaráda a rádce. Jedinou odměnou a oceněním celoroční námahy je dobré umístění příp. vítězství v závodě. Veslaři provozují svůj sport čistě z lásky k němu. Také v úspěších zůstávají skromnými: radost z vítězství je cennější než jakákoliv peněžitá odměna.

Jedním z nejlepších českých veslařů je třiadvacetiletý Václav Roubík z pražského ČVK, mnohonásobný mistr v osmi- i čtyřveslicích a trojnásobný vítěz našeho nejslavnějšího veslařského závodu — Primátorských osem. Roubík začal veslovat již ve svých 15 letech. Prodělal tuhý počáteční trening, prošel školou dorosteneckých, nováčkovských i juniorských závodů a od roku 1938 je stálým členem seniorské osmy ČKV. Ve svých dvaceti letech zvítězil po prvé v Primátorkách, o dva roky později se stal prvně mistrem-veslařem. Při všech úspěších zůstal skromným sportovcem a upřímným rádcem všech mladších veslařů.

Veslování pokládá za velmi hodnotný sport a naší mládeži radí: »Začněte brzy s veslováním. Uvidíte sami na sobě, jak po dvou, třech letech vám zesílí svaly, zmohutní hrudní koš a zocelí se celé tělo. Co může být zdravějšího pro mladého člověka nad zdravý pohyb na vodě? Budete-li veslovat závodně, upevní se jistě váš charakter: poznáte ryzí přátelství, poznáte nutnost potlačení vlastních zájmů a naprostého přizpůsobení se pro blaho celku. V závodech si výborně vycvičíte nervy. Vzpomínám na řetěz našich úspěchů v posledních letech, kdy o vítězství nad mělnickými anebo brněnskými veslaři rozhodovaly jen setiny vteřiny, kdy v závěru dramatického závodu vyhrálo mužstvo lepších nervů.«

Mládeži můžeme doporučit, aby si tato slova mistra-veslaře vzala k srdci a na jaře, až sejdou ledy a veslaři spustí na vodu svá přístaviště, hojně se hlásila k aktivnímu provozování veslařiny.

Pozn. red.: Kdyby se snad někomu zdálo nečasové, že v zimě píšeme o veslaři, tu je nutno poznamenati, že V. Roubík je všestranným sportovcem. Je hlavní oporou bandy-hockeyového mistrovského mužstva SK Podolí a znamenitým hráčem téhož klubu v ledním hockeyi. Mohli bychom tedy o něm napsati právě tak dobře článek »od ledu«, jako od vody. Jen na obrázku by musila veslo nahradit hockevka . . .

Všestrannost a bojovnost

Dnešní stav sportu a vysoká úroveň tělesné kultury se svými dalekosáhlými důsledky vyžadovala svého vývoje. Sportovní hesla a sportovní ideály dneška, dávající sportu jeho bezvýhradné hodnoty a zařazující jej mezi přední požadavky každého člověka.

Dříve byly sportem nazývány sensace všech možných oborů. Sportem bylo všechno, co nebylo možno dost dobře zařadit do některé jiné kategorie lidské činnosti. Sportem bylo prostě vše, co neslo pečeť zvláštnosti. Dnes je tomu docela jinak. Dnešní doba odmítá všechny výstřednosti, nemající, jak již jednou řečeno, se sportovními ideály nic společného. Vývoj sportovní myšlenky má svou vlastní, dnes již pevně určenou cestu, která hodnotí ušlechtilost, sílu vůle, fysickou dokonalost a odolnost ve spojení s výkonem. Nejde zde jen o míru udávající cenu výkonu. Jde o společné a vzájemně závislé průvodní zjevy. Zdravá závodivost je projevem, právě tak jako rekord je prostředkem, ale ne vlastním cílem. Rovněž nejde o jednotlivce, kteří nic neznamenají, i když jsou sportovně vyspělí, ale naopak jde o úroveň celku, z níž nadprůměrní jednotlivci vyrůstají.

Dnešní doba chce mít jen všestranné sportovce. Proto nevyžaduje úžasných výkonů jen v jedné disciplině, ale dobrou znalost ve všem. V tom právě větší síla dobře připravovaných sportovců od mládí tělesnou výchovou. Tělesná výchova měla a má blahodárný vliv na mládež, která vedená školenými instruktory, dosahuje právě všestrannosti. Příkladů máme mnoho. Nejzářnějším příkladem je ovšem mládež v Říši a Italii, kde mládež povinnou tělesnou výchovou vyrostla ve velmi silnou masu, která dobývá úspěchů na všech stranách. Proto je i u nás třeba starat se o mládež, která by tělesnou výchovou a sportem se utužovala, aby vyrostla v silné muže.

Výchovou mládeže se nesleduje cíl udělat z mladých lidí sportovní hvězdy, ale postarat se o jejich širokou základnu. To znamená podchytit mládež k zájmu, který se dříve vybíjel různými způsoby, málokdy však v intencích mravních a charakterových.

Tento zájem se u mládeže vzbudí ovšem jen bojovými hrami. Proto nebylo vhodné, věnovala-li se mládež stolnímu tennisu, odbíjené anebo dokonce hrám, které se sportem nemají vůbec nic společného. Bojových sportů je velmi mnoho. Především je to lehká atletika, která vyžaduje současné všestrannosti a úžasných tělesných schopností. Mezi bojové sporty patří kopaná, hockey na ledě i na zemi, box a většina míčových her. Právě těmito sporty získá každý mladý člověk bojovnost, kterou potřebuje ve všem svém počínání. A právě těmito sporty lze vychovávat silné muže pro každou dobu. Heslem nynější mládeže proto budiž »Všestrannost a bojovnost«.

Chlapec, který s holí a pukem útočí zatím na neviditelného soupeře a imaginární branku, bude snad jednou dobrým hockeyistou.
Foto: K. Hájek

Sportem k národní pospolitosti

Po celý den pracující mládež má právo věnovati část svého volného času užitečnému sportu, aby se nejen osvěžila a načerpala nových sil, ale aby v družné zábavě upevnila přátelství mezi sebou. Pod prapory české mládeže musí všichni mladí lidé, spjati upřímným přátelstvím práce, jíti nezadržitelně vpřed v boji, aby mládež, naše budoucnost, byla duševně i tělesně připravena k měření sil s ostatními národy Nové Evropy.

Vedení mládeže čekají proto velké úkoly, které museji býti se zdarem splněny, aby mladí nalezli správnou cestu k národní pospolitosti. Na vedoucích místech budou státi jen lidé, kteří obětují svůj volný čas výchově mladých, jimž se stanou dobrými učiteli a upřímnými rádci. Mladí lidé musí státi v jednom šiku, bez rozdílu povolání a stavu nejen na hřišti, ale i v občanském životě. V práci v továrnách, dílnách, kancelářích a na polích musí všechna mladá srdce bíti jedním rytmem pro národní soudržnost.

Sport nám může vychovat zdravou a silnou mládež. Mladí se budou utkávati ve volném čase se svými druhy, aby nejen bojovali o prvenství, ale i v ukázněnosti a slušnosti byli vzorem ostatním.

Hoši a děvčata pevně semknuti ve sportovních řadách naší mládeže stanou se i ukázněnými občany naší vlasti. Proto je nutností, aby sport byl chápán jinak, než dosud. Odstranit nesportovní zjevy z našich hřišť je příkazem doby. Nepěkné události vrhají stín na náš sportovní život a volají po nápravě. V této době nem[…] býti sportovce, který by hrubě [...] rušoval pravidla hry a snížil se k [...]mu, aby z kopané udělal rohovni[...] představení. Je povinností každ[ého] klubu, aby se postaral o pořádek [na] hřišti a bezpečnost hostujících hr[áčů]. Nedovede-li vedení sportovního k[lu]bu usměrnit své hráče a udržet [na] hřišti pořádek, udělá nejlépe, [když] včas odstoupí a udělá místo těm, [kte]ří vidí ve sportu krásu a ušlechtil[ost].

Na cestě k nápravě si musí vš[ichni] čeští sportovci podat ruce, aby v [jed]ném šiku vyrazili ke startu za [...] lepší zítřek českého sportu. V [...] mládeži nesmí býti pro neukázn[ěné]ho sportovce místa. V jejich hu[stých] řadách nám museji vyrůstati [...] a čestní občané, tělesně a duš[evně] vyspělí.

V. Šimo[...]

STADIONY . . .

fb - Stadiony jsou jakousi legitimací sportovního zájmu jednotlivých národů. Velký zájem široké veřejnosti znamená nesporně vyspělost a vyspělost zase vysokou úroveň, ne-li ve všech, tedy přece jen v některých sportovních odvětvích. Stadiony jsou, tak jako už ve starém Řecku, i dnes svatostánkem sportovců.

Ovšem, že teprve nová doba hodnotila význam sportu, který byl dříve přehlížen. Teprve ve druhé polovině minulého století oživl zase zájem o tělesnou výchovu a tělesnou kulturu vůbec. Byl to v Německu tehdy především učitel tělocviku Jahn, který soustředil kolem sebe mnoho mladých nadšenců pro myšlenku tělesné výchovy. Tehdy to sice byl v našem smyslu slova jen tělocvik, avšak tato disciplina stala se základem dalšího sportovního vývoje. Z Německa šířily se tyto názory, které narážely u zaostalců na značný odpor do jiných států i k nám. Zakladatel českého tělocviku nám zanechal krásné heslo: »Ve zdravém těle zdravý duch«. V této době zaznamenal tělocvik obrovský rozvoj a s novou generací získával všude nové a nové přívržence, kteří si uvědomili význam tělesné kultury.

To byla nejslavnější éra tělocviku, která trvala tak do let první světové války. Poválečná generace nebyla již tak jednostranná a všímala si více sportu, který se odlišoval od tělocviku tím, že se pěstovaly všechny disciplíny, hlavně lehká atletika a hry míčové.

Sport se stal důležitým činitelem. Nemusíme snad ani opakovali, že v dnešní době je sport nejen společenskou událostí a střediskem lidí všech povolání, nevyjímaje ani politiky a diplomaty, nýbrž i důležitým činitelem hospodářským, nemluvě ani o pravém účelu — tělovýchově. Sport to byl, který soustředil na sebe zájem mladých, kteří se začali sdružovati v klubech, dnešních organisačních jednotkách, pěstujících sport. A tyto kluby, opět sdružené v ústředích, to byly, které navázaly na starodávnou a slavnou tradici helénské tělesné kultury, kde vyvrcholením všeho života byly olympijské hry, pořádané v pravidelných intervalech.

Dvacáté století, století pokroku a techniky, pochopilo význam tělesné výchovy a pokračuje ve šlépějích průkopníků, kteří zasvětili svůj život této myšlence. Ke konci minulého století byly uspořádány novodobé olympijské hry, a to v Athénách, v místech, kde dodnes jsou památky na tuto slavnou dobu. Od té doby konaly se olympijské hry pravidelně a byly přerušeny jen válkou.

Marathonská brána olympijského stadionu v Berlinu.
Foto: Archiv

Největší oslavou sportu byly však XI. olympijské hry, uspořádané v srpnu r. 1936 v Berlinu. Ještě nikdy se nesešlo na jediném závodišti tolik národů a tolik borců, jako před šesti lety. Němci si dali záležeti na všem. Největším divem však, kromě skvělých výkonů, byl nádherný stadion, největší v Evropě, pro 100.000 lidí! Podnes je obdivován sportovci celého světa. Je to nejmodernější zařízený stadion, který byl nejen svědkem krásných bojů a zápolení národů na sportovním kolbišti, nýbrž zůstal na věčné časy německým sportovcům, jimž ostatní národy mohou jen záviděti. Němci však nemají jen tento velký stadion. Připomínáme z dalších velkých svatostánků sportovců »Adolf Hitler Kampfbahn« ve Stuttgartu a velký stadion v Breslau. Mimo to je v Říši ještě mnoho jiných menších stadionů.

Praha má skvělý stadion na Strahově, který však, bohužel, leží ladem. Svého času byl tam uspořádán finalový zápas Středoevropského poháru mezi Spartou a Ferencvárosem, který shlédlo asi 60.000 lidí, neboť více se nevešlo. Dalším krásným stadionem je hřiště Sparty, hřiště v Olomouci atd. V Helsinkách, kde se měla konati olympiada v r. 1940, dokončili stadion, rovněž komfortně zařízený, pro více než 60.000 návštěvníků, z toho je skoro 50.000 sedadel.

Stadiony jsou dnes ve všech zemích. A jistě se dočkáme doby, že vlastní stadion bude míti každé větší město, neboť sport je teprve na začátku svého vývoje a je mu samozřejmě slibována velká budoucnost. Neboť Nová Evropa nezapomene na tak důležitého faktora, jakým sport nesporně jest.

Pohled na tělesno[u] výchovu školní mládeže

Potřebu pevnější a ucelené vých[ovy] školní mládeže zjistili na každém [kro]ku svého dosavadního působení [pře]devším učitelé tělesné výchovy [na] hlavních školách, kteří předsta[vují] nový typ všestranného vychovat[ele]. Již šest let pracuje skromně [...] těchto mladých lidí na tělesné, [...]votní a společenské výchově 11—15[le]tých dětí, přicházejících nejčastěj[i z] rodin sedláků, dělníků a řemeslní[ků] nebo podúředníků. Jejich práce [je] tvrdou prací průkopnickou, neboť pr[a]cují v prostředí, které jim nebý[vá] příznivo ani po stránce technické, [ani] názorové. Nebylo a není dosud do[s]tatek tělocvičen, cvičišť a náčiní; ne[]bylo a není dosud samozřejmostí mno[]ho otázek jako na př. užívání cvičeb[]ního úboru. A přece tělesná výchova ve svém programu je a musí být stejná pro dítě ve městě i na venkově, pro žáka školy střední, [...] hlavní, nebo obecné, t. j. je třeba [...]de a pro všechny zřizovati cvi[čiště,] místa, tělocvičny, koupaliště atd.

Nastalo-li v poslední době n[ějaké] zlepšení aspoň částečné, je to zá[slu]hou těchto neznámých, ale nadšen[ých] pracovníků, kteří vítají zavedení [vý]chovy mládeže na společném zákl[adě,] chtějíce na tomto poli dále prac[ovat] a s p o l u p r a c o v a t, neboť zna[čná] část národních škol je bez možno[sti] prováděti účinnou výchovu těle[snou] prakticky a učiniti ji skutkem a st[ejně] né procento mládeže stojí mimo bla[]hodárnost společných her a pospolit[é]ho cvičení a sportování. Heslo „kniha a míč“ se musí dostati při výchově školní mládeže vážnějšího a spravedlivějšího naplnění.

abc

Přes sedm sudů

Je to sice skoro spíše artistický [...] sportovní výkon tento skok přes [sedm su]dů skrze hořící obruč. Bylo však p[o]třebí mnoho poctivé sportovní p[ří]pravy, než mladý bruslařský akrob[at] Preindl mohl tento svůj výkon p[ro]vésti v berlinském Sportovním [pa]láci.

•

Nejstarším dosud činným hocke[yistou] [...]tou je obránce dr. Pušbauer, kt[erý] dříve patřil k nejlepším obránc[ům]. Dr. Pušbauerovi je 44 let. [...] LTC. [...] bým nejstarším ligovým hráčem [...] internacionál Maleček. Je mu 40 le[t].

KRÁSNÝ DAR
HODNOTNÁ PLASTIKA
AKROPOLIS
PRAHA II, PŘÍKOPY 24
PASÁŽ ŽIVNOBANKY

Tak se to musí podařit!

Zvláště dnes, kdy musíme šetrně hospodařit a nic se nesmí zkazit, přeje si každá hospodyňka, aby se jí moučník dobře povedl.

Používá tudíž k pečení naprosto spolehlivé a osvědčené pomůcky, jako

PRÁŠEK DO PEČIVA
Dr. Oetkera
„Moudrá hlava"

DOBŘE si uvažte, jaké následky může pro Vás míti nevítané ochuravění, máte-li rýmu, kašel a chrapot . . .
CIKANKY POMOHOU!

Tyto praktické přezuvky, v nichž můžete donositi své staré boty, koupíte na poukaz IcG.

Matná ševrová guma je elegantní a vydrží stále pěkná. Zvláště trpící místa jsou zesílena. Přezuvky se ošetřují vyzkoušenými prostředky. Přejete si, abychom Vám poradili?

Rieker
POLICKÝ-RIEKER A.S.

Ještě úsporněji
než kdysi měl byste si nyní počínati při používání Vaší zubní pasty. K čištění zubů stačí zcela malé množství znamenité a levné zubní pasty
2.30 a 4.50 K
Blendax Zahnpasta Zubní pasta
Blendax
BLENDAX-FABRIK R. SCHNEIDER & CO., PRAG X.

MORAVSKÁ LIDOVÁ BANKA
BRNO • Česká ulice č. 26
PRAHA I • Norimberská 7

KOŽENÉ ZBOŽÍ
U FIRMY
ČANĚK
BRNO
KOBLIŽNÁ 10 • U SOLNICE 8

JAKOST 80 LET JAKOST
Kluge
ČOKOLÁDA

K VÁNOCŮM
darujte hudbu na deskách
ESTA • POLYDOR • BRUNSWICK

Ed. Till - ŽELEZO
BRNO

MOTOR PRO KAŽDÝ VÝKON
ELEKTROMOTOR SVĚT
BRNO-ŽIDENICE T. 10910

DĚTSKÁ KONFEKCE
BRATŘI WITTALOVÉ,
maj. J. Bartholomä
BRNO, JOSEFSKÁ 21.
751

OPRAVY
Váš mechanik je
ŠTĚPANÍK • BRNO
Dr. Fr. Todta 53. ● Tel. 17045.

U nás naleznete vždy bohatý výběr, obvyklou ochotu, dobrou radu a přátelské obsloužení.
TOVÁRNA ODĚVŮ
J. Nedbálek
BRNO, NA ŠPITÁLCE 1.
PRODEJNA: KAPUCÍNSKÉ NÁM. 2.
755

ODBORNÝ ZÁVOD LNĚNÝM A BAVLNĚNÝM ZBOŽÍM
Nestrojil a Kučera
BRNO • BĚHOUNSKÁ 8

ThYmolin
na zuby

DIETETICKÝ PŘÍPRAVEK
„JEKOM"
obsahuje fosfor, vápník a hořčík, udržuje a sílí nervy, chrup a kosti. Kdo chce míti zdravé, silné nervy a chrup, ať používá denně JEKOM. K dostání ve všech lékárnách a drogeriích.

KŮŽE A ŘEMENY
POLICKÝ-RIEKER A.S.
JAROMĚŘ

SPOLEK PRO CHEMICKOU A HUTNÍ VÝROBU
PRAHA II, ŠTĚPÁNSKÁ 30
ChS
VYRÁBÍ A DODÁVÁ:
Chemikalie všeho druhu, dehtová barviva, tiskařské barvy, farmaceutické výrobky, papír, celulosu, papírové obaly, papírovou přízi, zápalky, karbid, lehké kovy, ferrosilicium.

DVOJ-BLESK
na čištění pleten a jiných předmětů
Lučební továrny DERBY-OBE, Praha.

ALLANOVY PŘÍPRAVKY S ČERVENÝM ROHEM
PRÁŠEK DO PEČIVA
VANILINOVÝ CUKR
PRÁŠEK DO PERNÍKU „PERNIKYN"
JSOU NEPOSTRADATELNÝMI POMOCNÍKY KAŽDÉ HOSPODYŇKY
H.B. Allan
Dvůr Králové n. L.

SKAROLEK
Proboha, slečno, nedávejte ještě čistit ty pánské šaty, které jsme dopoledne přinesli. Náš pan profesor se z nich zapomněl svléci.

Vkusné dámské gumové přezuvky. Mají hřejivou podšívku a dokonale chrání před mokrem i nachlazením. Obdržíte je na poukaz Ic-G.

*

Baťa

ale nezapomeňte, že Vám k tomu mohou po... jen osvědčení čtyři věrní pomocníci „Kv...

- vanilinov...
- prášek do p...
- prášek do pe...
- přísada k úpravě ...

FRANT. MATĚJKA • továrna poživatin • MĚSTEC KRÁL...

OPRAVY PUNČOCH A PONOŽEK SVĚŘTE FIRMĚ
A. Mertha • PRAHA I., PERLOVÁ 1 • TELEFON 342-04

KAVÁRNA PARLAMEN...
Praha II., Václavské náměst...
telefon čís. 261-30, 339-85.
Dokonalá kuchyně a obsluh...

Káva při každé prá...

ŽIVA nebo **MELAN...**

Máme důvěru nejširších vrstev!

Lidová pojišťovna „Čechoslavia"

HOTEL A LÁZNĚ
PRAHA II
NA POŘÍČÍ

Jasně a stručně

Co je dobré a oblíbené, tomu zpravidla dáváme stručná a při tom každému srozumitelná jména. Mnozí lidé ku příkladu dnes už neříkají „káva z Melty", nýbrž prostě „Melta". Doma vaří a pijí Meltu a dokonce i do kavárny chodí „na Meltu". Tak důvěrně se dovede člověk sblížit jenom se skutečně dobrým výrobkem. 690

Kouzelníkem každý!

Bez předběžné znalosti pohodlně budete předváděti každý trik, uvedený v našem katalogu, který vám pošleme zdarma:
V. GÖTTHANS, kouzelnická učeb. na. Praha XI, čp. 1006. 784

Melta

Tak je balena pravá Melta!

DOBRÉ KOLO VĚRNÝ PŘÍTEL

Česká zbrojovka Strakonice

